سوځېدلي ځمکه

(لنډکي هنري نثرونه)

Ketabton.com

ګل رحمان رحماني

۱۳۹۴ لمریز کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوځېدلي ځمکه

(لنډکي هنري نثرونه)

ليکوال:

گل رحمن رحماني

۱۳۹۴ل كال

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم: سوځېدلي ځمکه

لیکـــوال: ګل رحمن رحماني

خپرونـدی: د افغانستان ملي تحریك، فرهنګي څانګه

وېـبپـاڼه: www.melitahrik.com

ډیزایـن: ضیاء ساپی

پښتۍ ډیزاین: فیاض حمید

چـاپشمېـر: ۱۰۰۰ ټوکه

چـاپـکـال: ۱۳۹۴ ل کال/ ۲۰۱۵م

د تحریك د خپرونو لړ: (۵۸)

یادونه: د چاپ حقوق له ملي تحریک سره خوندي دي او د کتاب د محتوا مسولیت لیکوال پورې اړه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ

د خپلې هستۍ سوځېدلې خاورې ته!
هغه بادونو ته چې ستا د وجود سوځېدلې
خاوره يې زما له سترګو پناه کړه !
او تا ته چې ځواني دې د پردي وطن خاورو او
سختيو کې وبايلله او نازنين وطن ته پټې
سترګې را ستون شوې.

رحماني

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیولیک

ګڼه ــــــــــــــــــ سرلیک ـــــــــــــ مخ

i. د یوه سپېڅلي وجدان شین غږ الف
ii. رحماني د ادبي ټوټې ګلځانګې د پاللو په ازمون کې و
iii. رحماني د خپلو ادبي طرحو په سوځېدلي ځمکه ع
iv. لوړ خیال ص
v. زما د ژوند سوځېدلې ځمکه ت
۱- د شکرانې سجده -- ۱
۲- شین خوب -- ۳
۳- سوځېدلې ځمکه -- ۴
۴- پرښته که شیطان! -- ۶
۵- پرښته -- ۱۰
۶- د مینې تاج -- ۱۱
۷- د سمڅې ګل -- ۱۲
۸- د مرغانو بیه -- ۱۳
۹- پېغور -- ۱۴
۱۰- ته او موسمونه -- ۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱- اوښکې او باران ---------- ۱۷
۱۲- زما چيغې ---------- ۱۹
۱۳- لايزاله سندره ---------- ۲۱
۱۴- نامريه وړانګه ---------- ۲۲
۱۵- تيارې او دعاګانې ---------- ۲۳
۱۶- ناوړه غج ---------- ۲۵
۱۷- تودوخه ---------- ۲۶
۱۸- د اوبو دېوال ---------- ۲۷
۱۹- خاموشه چيغې ---------- ۲۸
۲۰- د فطرت انتقام ---------- ۳۰
۲۱- د غرور احساس ---------- ۳۲
۲۲- د مرغانو نړۍ ---------- ۳۴
۲۳- سره پاڼه ---------- ۳۵
۲۴- د ماتېدو غږ ---------- ۳۶
۲۵- باور ---------- ۳۷
۲۶- د خدای کور ---------- ۳۸
۲۷- څېرې ---------- ۳۹
۲۸- د خوښۍ ورځ ---------- ۴۲
۲۹- د ښارمانۍ ---------- ۴۴
۳۰- د سکروټو په منځ کې ---------- ۴۷
۳۱- هغه او لمر ---------- ۴۸
۳۲- زما وطنه! ---------- ۵۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۳- د ژوند بېړۍ ---------- ۵۴
۳۴- سوې پاڼې ---------- ۵۶
۳۵- مرګونې دره ---------- ۵۸
۳۶- جزا ---------- ۵۹
۳۷- د شاعر مقام ---------- ۶۰
۳۸- یوه شپه ---------- ۶۱
۳۹- وروستی ماښام ---------- ۶۴
۴۰- اتله ---------- ۶۶
۴۱- غرنی ګل ---------- ۶۷
۴۲- مینه او دعا ---------- ۶۹
۴۳- نالوستې مینه ---------- ۷۰
۴۴- شېبه ---------- ۷۱
۴۵- جنتې ورېمه ---------- ۷۲
۴۶- پته ښکلا ---------- ۷۳
۴۷- کاغذي ګلونه ---------- ۷۴
۴۸- اې زما ستونزو! ---------- ۷۵
۴۹- انځور ---------- ۷۸
۵۰- ستا لپه ---------- ۷۹
۵۱- وچ شوی ګل ---------- ۸۰
۵۲- چې پسرلی شي ---------- ۸۱
۵۳- د خدای زور ---------- ۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۴- زما خوښي ---------- ۸۳
۵۵- انسان او خدای ---------- ۸۴
۵۶- ښځه ---------- ۸۶
۵۷- د ازادۍ ورېمه ---------- ۸۷
۵۸- په خدای دې سپارم ---------- ۸۸
۵۹- دروغ ---------- ۸۹
۶۰- سندرغاړې ---------- ۹۰
۶۱- ژوندۍ کیسه ---------- ۹۱
۶۲- ټکنالوژي ---------- ۹۲
۶۳- لومړیتوب ---------- ۹۴
۶۴- ښکلا او ملنګ ---------- ۹۵
۶۵- توپیر ---------- ۹۶
۶۶- سولې ته! ---------- ۹۷
۶۷- اړیکه ---------- ۹۸
۶۸- شاعرانه عظمت ---------- ۹۹
۶۹- معصوم زړه ---------- ۱۰۰
۷۰- هوسۍ او ښکاري ---------- ۱۰۱
۷۱- شیطاني جالونه ---------- ۱۰۲
۷۲- وړکتون ---------- ۱۰۴
۷۳- کاذب غرور ---------- ۱۰۷
۷۴- تږې سترګې ---------- ۱۰۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۵- د واکمن تصویر---۱۰۹
۷۵- زرین خپرکی---۱۱۱
۷۶- سوله او ماشوم--------------------------------------۱۱۲
۷۷- شکایت---۱۱۵
۷۸- هیله---۱۱۶
۷۹- توپیري تفکر--۱۱۷
۸۰- توپیرونه---۱۱۸
۸۱- خبرې---۱۲۰
۸۲- تاریخي پاڼه---۱۲۱
۸۳- شاهانه تاج---۱۲۲
۸۴- بوډا او دوې ورځې--------------------------------۱۲۳
۸۵- اووه ورځې، اووه فریادونه--------------------------۱۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوه سپېڅلي وجدان شین غږ

د ګران رحماني شاعرانه او منثور شعرونه:

ځیني ادبپوهان وایي: ښکلی نثر هغې ښایسته ماڼۍ ته ورته دی چې معمارپکې یوه خښته هم بېځایه او بې هدفه کارولې نه وي. نثر چې څومره ساده، سلیس او روان وي؛ پکې له پېچلیو او بې خونده اوږدو جملوڅخه ډډه شوې وي، هومره لوستونکی ژر خاننته راکاږي او د لیکوال د لیکنی په مقصد یې ژر سرخلاصېږي.

یو شمېر لیکولان دومره اوږدې جملې کاروي چې کله یې لوستونکی د جملې پای او یا خبر ته رسېږي؛ مبتدا ترې هېره شوې وي، لوستونکی مجبوره کېږي چې لوستل شوې جمله بیا ځلی ولولي، څو پوره مانا ترې واخلي. د ورته کلماتو، انځورونو او تشبیهاتو تکرارهم د نثر د کمزورۍ سبب کېږي، په نثر کی هڅه په کار ده چې نوي کلمات او تشبهات وکارول شي، ددی کارد پاره لیکوال باید په خپله ژبه مسلط او دلغاتونو زېرمه یې زیاته وي

زموږ یو شمېر لیکوالان چې کله غواړي د یوې موضوع په اړه څه ولیکي، نولومړی پری یوه لوښت مقدمه او سریزه لیکي له هغه وروسته چې کله اصلي موضوع ته راګرځي، لوستونکی، یې پاتې مقاله او یا لیکنه کات کړي او په تاخچه کې یې ابښې وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليکوال ته په کار ده چې خپلې خبرې سيده له اصلي موضوع څخه پيل کړي، بې ځايه مقدمې او خبرې دې نه ليکي، چې د لوستونکي دوخت ضايع کېدو او زړه تنګی سبب کېږي. دا ستونزه د يو شمېر شاعرانو په ازادو او بې قافيو شعرونو کې هم ليدل کېږي.

يو چا ټوکه کوله چې د وخت د تنګيسا په وجه مې د يو شاعرله ازاد شعر څخه ځو کرښې وايستې او وروسته مې خپرې کړې، زما په دې کارسره نه د شعر محتوا کې بدلون راغی او نه هم پرې شاعر پوه شو چې د شعر يوه برخه يې ابستل شوې وه .

له موضوع سره د نثر تناسب هم ترټولو مهمه خبره ده، هره موضوع ځانته ځانګړې نثر او ژبه غواړي، که چېرې تاسو د زرکاله پخواد يوې پېښې په هکله کيسه جوړوی، نود کرکټرونو ژبې يې د اوسنيو خلکو له خبرو سره په توپير وکاروئ. د يوی جنايي زېږې پېښي نثر د طنز او فکاهي له نثرسره پوره توپيرا وخپل ځانګړی تناسب ولري.

شاعرانه او عاطفي موضوع ګانې بويه ځانته نثر، فضا او خوند ولري، زيات پکې له هغو کلماتو استفاده وشي چې د احساساتو په بيان کی ډېره مرسته کولی شي. د ژبې عفت خو حتی د ښکنځلو په وخت کې هم مراعات او وساتل شي. بله خبره چې يادول يې بيا هم ضروري ګڼم، هغه په هنري نثرکې د ايجاز مسئله ده.

د څولنډو کلماتو په واسطه د يولوی مطلب بيانولو ته ايجاز وايي، چی ليکوال يې بايد هروخت په پام کې ونيسي، د هرې موضوع په غوره کولو کې د لوستونکي ذوق بايد اوبايد په پام کی ونيول شي، ځکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ يې خلکو ته ليکو او خلک هم زموږه هغه خبرې او موضوع ګانې لولي اواوري چې د هغوی له شخصي او ټولنيز ژوند او اړتياوو سره مستقيم تړاو اود ستونزو په کمولو کې مرسته وکولی شي.

لو ستونکی اواوربدونکی ډېرنازولی وي ، په ډېرې بې پروايۍ سره د يوچا اثرليرې غورځوی. هغوی ته دامهمه نه ده چې ليکوال په دې ليکنې اويا په دې خپرونې څومره خواري کړې ده، هغوی يوازې اويوازې خپل ذوق خړوبول غواړي اوبس ! نوليکوال ته پکاردی چې دوخت له تقاضواوغوښتنوسره سم موضوع ګانی انتخاب کړی ،موږته دا نه دی په کار چې يوه شو چې ايا په مريخ کې اوبه شته اوکه نه ؟

موږته مهمه داده چې يوه شو څنګه کولی شو د اوسنيو ستونزو څخه خلاصی او په مشکلاتو لاسبری پيداکړو اود ژوند سالموامکاناتوڅخه ګټه واخلو؟ له ماڅخه خبرې له اصلی موضوع څخه ځکه بلې خواته اوږدې شوې چې غوښتل مې په همدې پلمې ځينو هغو نويو ليکوالوته خپل غږ ورسوم، چې غواړي نوې ليکنې وکړي او په دی برخه کې د پرمختګ په تمه دي، هيله ده بخښنه به راته کوئ.

ګرانه لوستونکيه !

ستا مخی ته د يوه داسې ځوان اوتکړه ليکوال د زړه په وينوليکل شوې هنري ټوټې پرتې دي، چې په هرې يوې کې يې د ښه نثرليکلو قواعد مراعات شوي اوترپايه يې خپله شاعرانه فضا او خوند ساتلی دی. زموږ دغه ګران ليکوال ګل رحمن رحماني دی.لوی خدای

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ج" ورته وچت لاس او پوره استعداد ورکړی دی،لیکني یې د نقاشۍ د ګرانبیه تابلوګانو په څېرارزښت اوخوند لري.

لیکوال په خپل وچت قلم اونازکې طبعې سره د شعراو نثرترمنځ پوله رنګه کړې او د وخت د اړتیا اوغوښتنو پربنسټ یې منثورشعرونه لیکلي دي اوهغه د چا خبره په هسې اوبې ارتباطو خبرویې خپلې لیکنې دا خوا اوهغه خوا نه دي غځولي.

ژبه یې ساده خوږه اوبې تکلفه ده، د موضوع په غوره کولو کې یې ډېردقت کړی دی، خپلو لیکنو ته یې داسې موضوع ګانې انتخاب کړې چې د هروخت اوزمانې په پیرکې ترې ګټه اخیستیل کېدای شي اوپه وخت او په یوه ځانګړي نظام پورې تړلي شیان یې نه دي راخیستي.

ځینې موضوعګانې خوداسې وي، چې د ټاکلي وخت او زمان له تېرېدو وروسته خپل هویت او ارزښت دلاسه ورکوي، خو د ګران رحماني په لیکنو کې دې خبرې ته ډېره توجه شوې او په یوه وخت او نظام پورې له تړلیو موضوع ګانو څخه یې ډډه کړې ده.

کلمات یې ډیرښکلي او د موضوع د نثر له تناسب سره سم غوره کړي دي، په حقیقت کې دغه درانه لیکوال د دغوهنري پنځونو دلارې د یوه سپېڅلي اوپاک وجدان شین غږ په خورا سوزمن انداز وچت کړی دی. دلته یې ما د څولیکنو څخه یوشمېرکرښې را اخیستي دي چې دلیکوال د لوړوعاطفي غبرګونونو اواحساساتو څرګندونه کوي او له دې څو کرښو یې د لیکوالۍ پوره جاج او اندازه لګولی شو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ته ولاړې، پرته له دې، چې زما چيغې او په سترګو کې ولاړې اوښکې وګورې. زما فريادونه له تا نه وروسته په هغه درو اوغرونو کې له ماسره يو اځې پاتې شول"

"زموږ سترې مينې هم د سوځېدلې ځمکې بوی اخيستی او د تودوخې په يوه وړوکې دايره کې راګير يو"

"ما له خپلو ټولو حواسو سترګې جوړې کړې، چې وخت مې ستا له ننداري پرته په بل څه تېر نه شي"

.... کاش چې اوس مې هم کينې او حسادتونه د ماشومتوب غوندې وی، چې يوه شېبه وروسته را څخه هېرېدلی او د دښمن په نوم مې هېڅ هم نه پېژندلی. "

"د باران به څاڅکو کې به زما اوښکې هم څوک نه ګوري او په دعا کې به مې د لاسونو لړزه هم د باران او سړو له امله ګڼي. هو زما ملګريه! ته هېڅ وخت هم د هېرېدو نه يې، ارام خوب وکړه. "

په پای کې ګران ليکوال او شاعر رحماني ته د لا برياليتوبونو هيله کوم، خدای دی نورهم توفيق ورکړي چې په دې برخه کې کار وکړي او خپل بډای خو فقير ادب ته هنري ډالۍ ورپه برخه کړي.

نورمحمد لاهو

۲۰۱۴ کال، مې، المان

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحماني د ادبي ټوټې ګلڅانګې

د پاللو په ازمون کې

نه پوهېږم له کوم ځایه یې پیل کړم؟ د ښه نثر پر ځانګړنو او ښېګڼو وغږېږم، د ادبي ټوټې پر تاریخي شالید، معیارونو او په پښتو ادب کې یې د ترویج او پراختیا په اړه خبرې وکړم او په رڼا کې یې د ښاغلي ګل رحمن رحماني د دې ټولګې د ادبي ټوټو په اړه د نظر څرګندونه وکړم.

په لږ عمر کې د ښاغلي رحماني پر زده کړو، د ژورنالستیکو فعالیتونو په ګډون د هغه په ښېلابېلو هڅو، هنري، ادبي، څېړنیزو، تخلیقي او ژباړل شوو اثارو تم شم او که ....

رحماني په ننګرهار کې د ادب او ښوونې د سپېڅلې لارې یو ژمن لاروی و چې زما د معنوي پېژنګلوي مزي ورسره غوټه شو او تر ننه هماغسې غوټه شوی او لاپسې ټینګ او کلک پاتې شوی دی.

رحماني هماغه مهال سربېره پردې چې په ښوونیز ډګر کې هڅاند او لاسبری ځوان و، د ژورنالیزم، شعر، ازادې مطالعې او د نورو ځوانانو په روزنه کې یې هم مخکښه او رغنده ونډه درلوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدا هڅې، احساس او له پوهې سره د هغه بې کچه مینه او رښتینې لېوالتیا وه چې نن په لږ عمر کې د دومره بېلابېلو ګڼو چاپو او ناچاپو اثارو خاوند دی چې زموږ ډېری علمي کادرونه به د ژوند ترپایه دومره بریاوو ته ونه رسېږي.

له دې حقیقته انکار نه شي کېدای چې زموږ ډېری علمي کادرونه په خپلو اړوندو مسلکي برخو کې ډېرې بریاوې ترلاسه کړي او د هېواد بې شمېره بچي یې په ښه توګه روزلي او ټولنې ته یې وړاندې کړي دي، خو متاسفانه له ډېریو نه یې داسې اثار ټولنې ته نه دي پاتې شوي چې راتلونکی نسل د هغه په نه شتون کې هم ترې د خپلې پوهې او وړتیا د پیاوړتیا او معلوماتو د پراختیا په موخه اړینه ګټه پورته کړي.

له نېکه مرغه ښاغلي رحماني په کم عمر کې په بېلابېلو برخو کې د ګټورو اثارو داسې راڼه څراغونه راتلونکي نسل ته پرېښودل، چې په رڼا کې به یې د پوهې، هنر او ادب په لارو کې د یون پرمهال له تیندکونو او ټکرونو خوندي وي او ډاډمن او ګټور مزلونه به وهي. رحماني لکه موج هیڅ کله هم ارام نه دی پاتې شوی او په ارامېدو کې یې خپله نابودي لیدلې ده، له همدې کبله تل هڅاند اوڅپاند پاتې شوی او لا هم په دې ډګر کې نه ستړي کېدونکي رغند او ګټور ګامونه پورته کوي.

دادی د همدغو روانو او نه تم کېدونکو هڅو په بهیر کې نن د ښاغلي رحماني نوی اثر (سوځېدلې څمکه) ستاسې مبارک لاسونه ښکلوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوځېدلي ځمکه د ښاغلي ګل رحمن رحماني د ادبي ټوټو نوی اثر دی، چې پکې په ټولیز ډول شاوخوا ۷۰ ادبي ټوټې رانغاړل شوې دي.

که څه هم ادبي ټوټه په پښتو ادب کې نوې نه ده او د ترلاسه شوو معلوماتو له مخې دغه هنري ژانر د شلمې پېړۍ له لومړیو نه په پښتو ادب کې رواج موندلی او دادی ددې هنري ګلورین ژانر ګلځانګه له راحت زاخیلي نه تر رحماني پورې راغزېدلې او وخت په وخت ډېریو کلاسیکو، منځنۍ دورې او معاصرو لیکوالو پاللې او ښکلي رنګین ګلونه یې پکې ټوکولي دي، خو همداراز چې له یوه پلوه هر ارزښت او حرکت تل د پرمختګ او تکامل په حال کې وي او له بل لوري د هر شاعر او لیکوال د ژوند زمانه، پېښې او حالات له بل سره توپیر لري او هر یوه په خپلو شعرونو او لیکنو کې د منځپانګې له پلوه په بېلابېلو سیاسي، ټولنیزو او نورو برخو کې د خپلې زمانې بېلابېلې موضوعګانې، پېښې او مفاهیم رانغاړي، نو د ادبي ټوټې په برخه کې هم له راحت زاخیلي نه تر رحماني پورې د تکامل او منځپانګې له پلوه جوت مانیز او جولیز توپیرونه ترسترګو کېږي.

ترکومه ځایه چې ما په بېلابېلو برخو کې د ښاغلي رحماني بېلابېل اثار او پنځونې لوستي دي، دی د «هنر د ژوند لپاره» فلسفې ژمن لاروی دی، د رحماني په ټولو هنري او ادبي تخلیقي، څېړنیزو او ژباړل شوو اثارو کې دا انساني هدف او احساس په ډېر رښتیني ډول پالل شوی، د رحماني له

(c) ketabton.com: The Digital Library

اثارو په جوته توګه څرګندېږي چې هغه په تحقیقي، تخلیقي او ژباړې برخه کې دې اصل ته ډېره جدي پاملرنه کړې ده.

رحماني د شعر په ګډون له هرې ادبي او هنري پنځونې او ژباړې وړاندې د نوور ګڼو پوښتنو ترڅنګ دا دوې عمده او بنسټيزې پوښتنې خپلې مخې ته ږدي، هغوی ته ځواب پیدا کوي او بیا کار پیلوي:

(ولې او څنګه).

دا دوې پوښتنې څومره چې په ظاهره کې ساده او اسانې ښکاري، دومره ساده او اسانې هم نه دي او ځواب موندل هم ورته اسانه کار نه دی، دې پوښتنو ته ځواب موندل ډېره ستړیا، هڅه، کړاو نه ستړې کېدونکي کار او مبارزه غواړي.

رحماني که شعر لیکي، که کیسه، که لنډه کیسه، که ناول ... یا کوم اثر ژباړي نو لومړی په دغو برخو کې له کورنیو او بهرنیو سرچینو څخه پر ګټه اخستنې خپل معلومات بشپړوي او بیا یې لیکي.

هغه د ځینو لیکوالو او شاعرانو په څېر د خپل رسالت بېړۍ بې ګودره په سیند نه لاهو کوي او په لوی لاس ځان او په بېړۍ کې ناست ملګري د سیند په څپو او ګردابونو کې نه ډوبوي، بلکې لومړی لاره او ګودر ورته لټوي، د سیند او بېړۍ په اړه خپل معلومات بشپړوي، بیا پرې ځان ښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاډه کوي او بیا په بشپړ ډاډ د رسالت کښنتې سبند ته ورکوزوي او په ډاډمنه توګه یې تر ټاکلي ساحله رسوي.

رحماني تل لوړ هدفونه ټاکي او رسېدلو ته يې د هرراز کړاو ګاللو ته ځان چمتو کوي او بیا یون پیلوي، رحماني د بېلابېلو اثارو د پنځونې په خاطر د بېلابېلو لویدیځو او ختیځو کورنیو او نړیوالو کلاسیکو او معاصرو سترو او پېژندل شوو لیکوالو او شاعرانو لوړ اثار مطالعه کوي، په هره برخه کې د ټاکلي اثر د پنځونې په موخه بشپړ مسلکي معلومات ترلاسه کوي او بیا د اثر پر لیکلو پیل کوي.

هغه د نورو ختیځوالو او لویدیځوالو لیکوالو او شاعرانو د اثارو د ژورې مطالعې ترڅنګ د نړۍ پېژندل شوي مفکر لیکوال جبران خلیل ډېرې اثار په ډېره پراخه، کره او دقیقه توګه مطالعه کړي او ډېرې اثار یې پښتو ته ژباړلي دي، ځکه نو لیکنو یې د نورو نړیوالو او کورنیو مفکرینو د رنګونو پر څپلولو تر ډېره بریده د جبران خلیل د ژور تفکر او لوړ تخیل تاثر او رنګ خپل کړی دی.

رحماني د بېلابېلو اثارو د پنځونې ترشا هدف ټاکي او لکه څنګه مو چې وویل، لومړی د (ولې) پوښتنې ته ځواب مومي بیا د هغه په رڼا کې کار پیلوي، ما چې د شعر په ګډون د رحماني نور بېلابېل اثار او پنځونې کتلي او لوستي مې دي، نو د هغه په هر اثر او پنځونه کې ګتور رغند پیغامونه، مسلکي معیاري معلومات، د اصلاح او سمون لپاره ګتور

(c) ketabton.com: The Digital Library

رغند نصيحتونه، انتباهګاني، لارښووني او نورې بېلابېلې ښېګڼې شتون لري.

اوس که په ځانګړي ډول د ښاغلي رحماني د همدې اثر (سوځېدلې ځمکه) په اړه د خپلو دغو ادعاوو د ثبوت لپاره کره دلايل وړاندې کړو، نو اړ يو چې د ادبي ټوټې له تعريفه نيولې تر معيارونو او ځانګړنو پورې يوڅه رڼا واچوو او په رڼا کې يې د ښاغلي رحماني ددغې ټولګې د بېلابېلو ادبي ټوټو د تللو واک او قضاوت تاسې ته پرېږدو:

له دې سره چې د پښتو ژبې د ادبي ټوټو د فورم په هکله تر اوسه د پام وړ ډېر کار نه دی شوی او ډېر کم مواد پکې پيدا کېږي، خو بيا هم هڅه کوم د خپلې ادعا د ثبوت لپاره له بېلابېلو سرچينو دومره څه پيدا کړم چې تاسې يې له مخې د ښاغلي رحماني د دغو ادبي ټوټو د پياوړتيا يا کمزورتيا په اړه قضاوت وشئ کولای.

پښتو ادبي ټوټه هم لکه د نورو هنري ادبياتو په څېر يو ځانګړی ډول يا فورم دی، چې ادب پوهان يا ددې برخې ځانګوال يې (منثور شعر) اونازك ادب په نومونو هم يادوي، نو په همدې اساس ادبپوهانو ادبي ټوټې ته داسې تعريف وړاندې کړی دی: «ادبي ټوټه په ژبه کې هغه خوږ نثري کلام ته وايي، چې په ډېرو باريکو، خوندورو اولنډو الفاظو کې جامع مطالب څرګند کړي. يانې د وينا طرز يې خورا ښکلې هنري بڼه او ترکيب ولري.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادبي ټوټې چې هنري ټوټې یا هنري نثر یې هم بولي، د لنډې کیسې یا نورو ادبي هنري فورمونو په څېر دومره اوږدې نه دي . لیکوال ډېر کوښښ کوي، چې د انساني ژوند هر ډول پېښې او سکالوګانې په کې راونغاړي . په ادبي ټوټه کې لکه داستان، رومان او ناول اوږدې پړپړې اوپېښې نه وي، بلکې هماغه پېښې په ډېرو لنډو، خو شاعرانه الفاظو کې رانغاړل کېږي .

په ادبي ټوټو کې د نورو ټولو هنري فورمونو څخه زیاتې تشبې ګانې او استعارې راځي چې د همدې ستاینو او ځانګړنو په وسیله لیکنې ته یو ځانګړی خوند اورنګ ورکوي، ځکه خو د نړۍ ډېر پوهان یې منثور شعر هم بولي . هغوی په دې باور لري، چې ادبي ټوټه له اره یوه نثري لیکنه ده، خو د تشبیه ګانو، استعارو اوځانګړي شعري ځرنګوالي له مخې شعر هم بلل کېږي .

ادبپوهان همداراز زیاتوي، که چېرې د ادب ځانګوالو شعر ته د وزن او قافیې قید نه وای ایښی، نو موږ به هرومرو پر ادبي ټوټې باندې د مطلق منثور شعرحکم کړی وای .

په ادبي ټوټو کې نه یوازې داچې اوږدوالی او پیچلتیا نه وي؛ بلکې تل لکه لنډې کیسې واقعیت او رښتیا پکې ترخیال اوچت وي او سکالو یې په واقعیتونو څرخي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشمېر پوهان په دې اند دي، چې په ادبي ټوټو کې عشقي، حماسي، ملي، بزمي، طنزي، او فلسفي مطالب داسې خوندور او په زړه پورې کارېل کېږي، چې ډېر ژر د لوستونکي په ذهن کې ځای نیسي او په ډېر خوند او مینې سره یې لولي.

پرهمدې بنسټ، زه فکر کوم ادبي ټوټې به هغه څوک تر نورو ښه او خوندورې لیکي چې د لیکوال ترڅنګ شاعر هم وي او یا لږ تر لږه شعري طبعه ولري چې له نېکه مرغه خدای (ج) پر ښاغلي رحماني دا فطري امتیاز او پېرزوینه هم لورلولې ده، رحماني د ښه نثر لیکلو ترڅنګ ښه، ښکلې او معیاري شاعري هم لري.

استاد اسدالله غضنفر په خپله یوه مقاله کې لیکي:

«ویل شوي دي چې د شلمې پېړۍ په سر کې زموږ په فرهنګي حوزه کې د اروپا د رومانتیك شعر د منثورې ژباړې یوه نتیجه دا راووته چې د ادبي ټوټې په نوم نوی ژانر دنیا ته راغی.

ادبي ټوټه د شکل په لحاظ د نثر په جامه کې وي خو مقاله یې ځکه نه بولو چې تخییلي ژانر دی او داستان یې ځکه نه بولو چې د کیسې عناصر نه لري.

د یو ژانر د غوړېدو یوه لویه نخښه دا ده چې د لویو لیکوالو پام وراوړي. پنځوس، شپېته کاله پخوا د استاد خادم او استاد الفت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځېر لويو ليکوالو ادبي ټوټې ليکلې او د ادبي ټوټو ټولګې يې برابرولې، خو په راوروسته لسيزو کې ځينو کره کتونکو ادبي ټوټه د برسېرنو او احساساتي مضامينو د بيان وسيله وبلله، د هغې ادبي اهيمت ته يې د شك په سترګه وکتل . نن سبا ډېر لږ کسان ادبي ټوټې ليکي. اوس ډېرو کسانو ته ادبي ټوټه يو مړ ژانر ښکاري.

په ديارلس سوه اتيا کال کې د مصطفی سالك د هنري نثرونو يو کتاب چاپ شو چې د اوښکو موسکا نومېږي. په دې کتاب باندې د استادانه نثر ليکوال، نور الحبيب نثار سريزه کښلې او ليکلي يې دي چې د اوښکو موسکا د ښاغلي سالك ادبي ټوټې دي. دغه اثر د نثر د پوخوالي، د جملو د موسيقي، د خيال د ښکلا ، نويو ترکيبونو او د فکر د ژوروالي له نظره په اوسني پښتو ادب ښه اضافه ده . هغوی چې ادبي ټوټه مړ شوی ژانر ګڼي، که دغه کتاب ولولي ممکن خپله خبره بېرته واخلي...»

زه دلته د ښاغلي رحماني د دغو ادبي ټوټو په اړه د استاد ليکوال او بې ريا نقاد ښاغلي نورالحبيب (نثار) د ليکنې د يوې برخې رانقلول اړين ګڼم چې د ښاغلي مصطفی سالک د ادبي ټوټو ټولګې (د اوښکو موسکا) په سريزه کې يې ليکلي دي او د ښاغلي رحماني د دغې ټولګې د ادبي ټوټو په اړه هم همدا ادعا کوم: « دغه اثر د نثر د پوخوالي، د جملو د موسيقي، د خيال د ښکلا ، نويو ترکيبونو او د فکر د ژوروالي له نظره په اوسني پښتو ادب ښه اضافه ده...»

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د ښاغلي استاد غضنفر د خبرې په تایید او لا پیاوړتیا په خاطر وایم چې له سالکه وروسته اوس که څوک د جولیز او مانیز پلوه د ښاغلي ګل رحمان رحماني د دغې ټولګې ښکلي او د هنر او معیار په ګانه پسوللې، له رغندو او ګټورو پیغامونو ډکې ادبي ټوټې په بشپړ غور سره ولولي، نو «هغوی چې ادبي ټوټه مړ شوی ژانر ګڼي... ممکن خپله خبره بېرته واخلي...»

هغه هم د قضاوت معنوي معیاري تله، دا هم تاسې او دا هم د ښاغلي ګل رحمن رحماني د ادبي ټوټو ټولګه، ویې لولئ او قضاوت وکړئ!

په ډېر ادب

عبدالغني (هاشمي)

د ۱۳۹۳ لمریز کال د غويي ۲۵مه

کابل د فتح الله خان کلا

د میدیوتیک افغانستان مرکزي دفتر

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحماني د خپلو ادبي طرحو په سوځېدلي ځمکه

له يو ډېر نامي افغان ليکوال نه مې اورېدلي ول چې د ادبي طرحو ليکل د ليکوالۍ جدي درشل نه دی، خو ډېری هغه ځوانان چې لومړی هفتګي او هشتګي وي او بيا په ادبياتو کې جنرالان او ډګروالان شي، همدغه له ادبي طرحو يې ليکل پيل کړي دي.

ګل رحمان رحماني هم ادبي طرحې ليکي، ډېرې يې ليکي خو ښې يې ليکي.

د چا خبره که کميت يې په پام کې دی نو کيفيت يې هم له پامه نه دی غورځولی.رحماني نن سبا د خپلو ادبي طرحو په سوځېدلي ځمکه ولاړ دی، ګران لاهو يې هم دې سرې ځمکې ته راکش کړی دی او استاد هاشمي هم.

ماته يې ست وکړ، ما ويل دا يو خو غني دی څه به يې کم شي؟ او دا بل هم په کې لاهو، ما په کې څله راکاږې؟ خو جار يې شم، زه چې ورته ښه ښکارم زما هم د سترګو تور دی.

د رحماني صيب طرحې مې ولوستې، زه يې د ډېرو ادبيوو طرفدار هم نه يم ، کاشکې چې هغه چوکاټونه يې مات کړي وی، کوم چې مقفا شعر په کې ډېر راګير دی او ازاد هم ډېر نه دي ازاد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحماني زما شخصي ملګرى دى، ژبه يې په عادي محاوره کې لږه اخباري ده ،خو په دې طرحو کې يې اصلاً رسنيزه پژواکي ژبه نه محسوسېږي. صافې، ساده او هنري جملې،چې هم خوند په کې شته او قند .

د رحماني ادبي طرحې يو شمېر نوي شاعرانه ترکيبونه هم لري، ما يې ترې يو څو کاپي کړل او که خداى کول ډېر ژر به يې په خپلو شعرونو کې چوخ کړم.

رحماني صيب بې کتابه نه دى، په خپل کم عمر کې يې ډېر کتابونه ليکلي دي او ښېګڼه يې په دې کې ده چې د ادبياتو په هر صنف کې ناست دى، ناکامي نه لري، له سلو څخه سل او افرين.

دا شان دې غواړم لاليه!

جار شم

ستا تورمان

۹/۱۲/۲۰۱۴

متحده عربي امارت، دبۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ خیال

ویاړم چې نن د یوه تکړه، نوښتګر، د پوره حوصلې خاوند او غښتلي لیکوال په اړه چې په ډېره لږه موده کې یې پر غریبه پښتو په خپل ځوان فکر او هڅو ډېر څه لورولي، یو څو کرښې لیکم.

دغه ځوان زموږ د کړېدلې ټولنې یو نوښتګر لیکوال او شاعر ګل رحمن رحماني دی. ښاغلی رحماني د هغو پیاوړو لیکوالانو او شاعرانو څخه دی چې د ښکلا ملنګي کوي او دا ملنګي یې په لیکنو کې له ورایه ځلېږي، د لوړ شاعرانه عظمت او مهربانه زړه خاوند دی.

تل یې هڅه کړې چې د خپل ټول توان سره نورو ته خوښي ور په برخه کړي، دا خوښي هم د هغه په لیکنو او شعرونو کې له ورایه څرګندېږي، په ذهن او فکر کې د وطن او خلکو سره مینه او شریک درد لري.

تر کوم ځایه چې نوموړی زه پېژنم، د ژورنالیزم د عملي کارونو سربېره په شاعرۍ او لیکوالۍ کې پراخه او ازاده مطالعه لري، له خپلې موخې سره له زړه نه مینه او صداقت پالي او پرمختګ غواړي چې شاید ډېر علمي کدرونه هم په دې کار کې په اسانۍ سره بریالي نه شي او کلونه کلونه د بریا په تمه پاتې شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دده هر شعر او زريني ليکني له پند او ښکلا ډکې دي، زه دده د فکر ژور والي او پر موضوع برلاسي پوره حس کوم او پرې وياړم چې زموږ په پښتو ادب کې داسې ګلان هم را ټوکېدلي دي.

ښاغلی رحماني له ډېرې کمې مودې راهيسې پېژنم، خو د ليکنو سره يې له پخوا نه اشنايم او مطالعه کړې مې دي، له نږدې مې نه ورسره پېژندل او هره ليکنه مې يې لوستله، هڅه مې دا وه چې د پښتو ژبې او ادب له تکړه ليکوالو سره پېژندګلوي پيدا کړم او د هغوی له پوهې او تجربو نه برخمنه شم.

ښاغلی رحماني بل څوک نه دی، زما هغه ټولګيوال و چې ما يې په اړه له ورانـدې ډېـر معلومـات درلـودل، خـو سـتونزه دا وه چـې زه د کابـل پوهنتون ماسټري دورې ته په دويم کال کې ډېره ناوختـه ورغلـم، خـو کلـه چې پوه شوم چې دومره تکړه ليکوال هم زما سره په ټولګي کې دی، نـو دا راته ډېره د خوښۍ او حيرانتيا خبره وه.

څکه دا زما لپاره د وياړ ځای و چې له نږدې ورسره وپېژنم او په دې هم بريالۍ شوم چې د ګران هېواد له داسې تکړه او نوښتګر ليکوال سره مې پېژندګلوي وشوه چې د پوهې او تجربو په برکت يې زه هم خپلې ليکنې مخته يوسم.

له ښاغلي رحماني ډېره مننه کوم چې ماته يې هم دا وړتيا راکړه او ددې وړ يې وبللم چې دده په دې اثر "سوځېدلي څمکه" يو څه وليکم. زه خپل قلم ته دا جازه نه شم ورکولی او نه هم په خپل ذهن او فکر کې داسې توري

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرم چې دا اثر پرې وستايم، ځکه چې ليکنه ډېره اوچته ده، نه پوهېږم چې له کوم ځای نه او څنګه يې پيل کړم؟

ښاغلی رحماني، د شعر، لنډې کيسې او ادبي ټوټې په ليکنه کې ډېر لوړ انداز لري، اکثره ادب پوهان وايي چې ښکلی نثر هغه ماڼۍ ته ورته دی چې د معمار مهارت ته يې هر څوک ګوته په غاښ کېږي، په نثر کې عمده خبره سلاست او د عامه پوهې مسئله ده ، ځکه چې هر څوک بايد په اسانۍ سره پرې پوه شي او تنده يې ماته کړي.

ښاغلي رحماني دا معيار ډېر ښه په پام کې نيولی او په ليکنو کې يې روان والی له ورايه ځلېږي، په بيا بيا لوستلو ارزي، چاته د ستړيا احساس نه ورکوي او د لوستونکي ذهن يوه ښکلي تصوير ته بيايي.

ښاغلي رحماني د هر چا له ذوق سره سمې ليکنې کړې، زموږ کړېدلې ټولنې ته يې ډېر څه وړاندې کړې دي، له کمه موده کې ما له ډېرو نورو اورېدلي چې زموږ د پښتو ژبې د خدای ښښلي استاد رشاد صاحب به تل خپلو زده کوونکو او د پښتو ادب لارويانو ته دا خبره کوله چې کوم قومونه چې خپلې پنځونې نه لري، د خپلې ژبې د بډاينې لپاره د نورو ژبو څخه بايد ګټور اثار وژباړي.

نن له نېکه مرغه چې زموږ ځوانو ليکوالو او شاعرانو دا تشه درک او ډکه کړې او دا تښه يوائې د ژباړې له لارې نه بلکې د خپل استعداد او فکر له پلوه بشپړوي، دوی داسې اثار رامنځه کړي او ليکلي چې په ليدو او لوستلو يې هر چاته ډېره خوښي ور په برخه کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته ددې غښتلي قلموال ليکنې دومره ځواک راکړی چې همداسې ليکنه پسې لاړه شم او لاړه شم، ځکه ده تر خپل ټاکلي بريده هم زيات کار کړی او خپلې ټولنې ته يې زيات څه وړاندې کړي دي، زه خپله ليکنه را نغاړم، ځکه وېره لرم چې زما ليکنه نقد دی څنګه ؟

د پښتو ادب په ګلبڼ کې دغه ګل ته د لا زياتې حوصلې او پرمختګونو هيله کوم، خدای دې وکړي چې د ليکلو اثارو معنوي او هېوادنۍ انګازه او ارمان يې نړۍ ته هم ورسېږي.

په همداسې يوه هيله ورته ددې اثر د خپراوي مبارکي وايم او دا نيکه هڅه يې ستايم ، په ژبه او قلم يې برکت شه.

په ټوله پښتنه مينه

پلوشه احمدزۍ

کابل، خيرخانه مېنه

۱۳۹۴-۰۱-۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د ژوند سوځېدلې ځمکه

پر دغه ځمکه را ټوکېدلې ادبي ټوټې چې ځینې خلک یې لنډکي نثرونه بولي، زما د ژوند د خوښیو او محرومیت ځو تصویرونه دي چې د وطن، مینې او ژوند په نامه مې انځور کړي او د یوه ژور درد او تاثر پایله ده.

د ګرانو مشرانو او ملګرو ، نورمحمد لاهو، عبدالغني هاشمي ، اجمل تورمان او پلوشې احمدزۍ ښه غواړم چې په دغه ځمکه یې را سره ځو شیبې مزل وکړ او زه یې بدرګه کړم. د خپرندویې ټولنې هم کور ودان چې په دې چاره کې یې بې لاسنیوي پرېښنبودم.

رحماني

کابل، خوشحال خان

۲۰۱۴ د جون ۲۰ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تحریك یادښت

د افغانستان ملي تحریك د (۱۳۹۳ ل) كال په پیل كې له خپلو ګرانو هېوادوالو سره ژمنه كړې وه چې د دې كال په بهیر كې به (شل عنوانونه) بېلا بېل دیني، علمي، ادبي او ټولنیز اثار خپلې ټولنې ته وړاندې كوي. ملي تحریك دا ژمنه د یاد كال د كب پر (۲۸)مه نېټه پوره او د یوې پرتمینې غونډې په ترڅ كې یې شل عنوانونه علمي اثار هېوادوالو ته وړاندې كړل. ملي تحریك په یاده غونډه كې ژمنه وكړه چې د (۱۳۹۴ ل) كال په بهیر كې به انشاء الله د خدای (ج) په نصرت ټول ټال سل (۱۰۰) عنوانه بېلابېل علمي اثار ټولنې ته وړاندې كوي. طبیعي خبره ده چې دا اسانه كار نه دی، ډېر زیات زیار او زحمت ته اړتیا لري، خو ملي تحریك ټینګ هوډ كړی چې خپله دا ژمنه به هم د تېرې ژمنې په څېر عملی كوي. دا اثر چې ستاسو په لاس كې دی د همدې (سل عنوانونو) ژمنه كړو اثارو له جملې څخه دی، چې د چاپ جامه اغوندي. ملي تحریك هیله لري چې له دې اثر څخه به زموږ هېوادوال په زړه پورې ګټه پورته كړي. ملي تحریك له ټولو هغو لیكوالو، ژباړونكو، سمونچارو، مالي او معنوي مرستندویانو او چاپ چارو څخه چې ددې اثارو د چاپ په دې ټول بهیر كې یې یو بل سره مرسته او ملګرتیا كړې او دا فرهنګي بهیر یې بریالی كړی، د زړه له كومې مننه كوي او كور ودانی ورته وایي.

د هېواد د فرهنګ د ښېرازۍ په هیله

د افغانستان ملي تحریك فرهنګي څانګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شکرانې سجده

دا څومه ورځ ده چې پنځه ګونو حواسو مې ستا د ښکلا او عظمت پر ورانديې د چوپتيا او خاموشۍ جامې اغوستې، له هغې ورځې چې ته له خپل اسماني او رنګين محل نه د دې خاورينې نړۍ په يوه کونج کې زما جونګړې ته په سپينو سپېڅلو جامو کې له خپل ټول پرتم او جلال سره را ښکته شوې، نو زه تر ننه د شکرانې په يوه اوږده سجده پروت يم، ستا د وجود رڼا او د ښکلا احساس مې سترګې او زړه سوځوي.

زما د ژوند ښکلا! ما لا تر اوسه تا ته په خپله ټوله مينه نه دي کتلي، لا مې هم زړګی ربړدي چې هسې نه دا هم زما د زلميتوب د وختونو کوم خوب وي او ته رانه د يوې اسماني پرښتې غوندې بېرته اسمان ته ستنه نه شې.

زه بې پروا نه يم، د سترګو تر کونجو هغه رڼا ګورم چې ستا په راتلو زما په جونګړه کې خوره ده، د شپې او ورځې توپير يې ورک کړی. غوږونه مې هغه سندره حس کوي چې ستا له وجود نه اوچته شوې او د ورانديې ځانګو او بوټو له پاڼو او د باد له هرې څپې سره زما په ترهېدلي زړه کې مستي شيندي. زه اوس هم هغه جنتي ورږمه حس کوم چې ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وجود له ځان سره زما جونګړې ته د يوې خدايي ډالۍ په څېر لـه ځـان سـره راوړې ده.

زما محبوبې! ته مه خپه کېږه، بې پروا مې مه ګڼه، زه پوهېږم چې لا هم ستا پر وړاندې زما د سترګو غړولو او هر کلي وخت نه دی را رسېدلی، زه اوس اوس د شکرانې له سجدې نه خلاصېږم او ستا د لاسونو ښکلولو تـه ځان جوړوم.

۲۰۱۳ اکتوبر ۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شین خوب

هېڅ وخت مې نه غوښتل، چې زما له ټولو کمزوریو خبره شي. زما هیله دا وه چې ټول عمر دې پر وړاندې د یوه داسې دنګ ځلي او یا شنه نښتر په څېر ودرېږم چې ته مې سیوري ته دمه وکړې او زما د نارینه غرور په اړه شنه خوبونه وګورې.

څوک پوهېدل چې یوه ورځ به ددې دښتې خړې او سوځوونکې سیلۍ زما ملا ماتوي، له مجبورۍ به ستا غېږې ته پناه دروړم او ستا شنه خوبونه به پاڼې پاڼې شي. زه پرېوتم، ما د خپلو پرهرونو له درده چیغې وهلې او تا مې د ټولو کمزوریو او پرانېستي غرور غوړېدلی کتاب ټکي په ټکي ولوست.

اوس مې یوازینۍ هیله داده، چې همداسې مات او ویده مې پرېږدې، نه غواړم له هغو دوو وړو شاهینانو سره مخ شم، چې زما د ویښېدو او پاڅېدو انتظار باسي او زرګونه نا ځوابه پوښتنې یې راته ساتلې دي.

زه همداسې ښه یم، زما له څانګو او ریښو نه لا هم د هغې مهربانه خاورې بوی او طبیعت نه دی وتلی چې خپلو بچیانو ته د مینې او مهربانۍ تر څنګ د یاغیتوب او سرکشۍ شیدې هم ورکوي.

۲۰۱۴ د سپټمبر ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوځېدلې ځمکه

زموږ مینه په یوه داسې سوځېدلې ځمکه را وټوکېده چې پېړۍ پېړۍ یې د ژوند د ارامه شنه پسرلي ورږمه نه وه حس کړې او د ګلونو نازکو ربښو یې په زړه کې غزونې نه وې کړې، خو دا ځمکه ددې ټول درد او تاو سربېره هم موږ ته له جنته ښکلې وه، ځکه پوهېدو چې یو ځل د جنتي چینو په خوږو اوبو وینځل شوې او زرګونو پرښته ډوله انسانانو یې چمن او ګلونو ته د خپلو سپېڅلو وینو رنګ او رڼا ورکړې ده.

موږ دې سوځېدلې ځمکې ته د یوه زرغون پسرلي د راتلو انتظار کاوه، د زرګونو سندرو او نغمو تمرین مو وکړ، د مینې او ژوند داستانونه مو خپاره کړل، د جل وهلو مرغانو ژبو او د مړاوو ځنګلونو ربښو ته مو په لپو کې اوبه ور وړې، چې د پسرلي د راتګ پرمهال ټول د یوه شانداره هر کلي لپاره په یوه زرینه لیکه کې په پورته پرتم سره ودرېږو.

موږ پر همدې خواریو بوخت وو، خو ډېر وروسته مو پام شو، چې زموږ ستړې مینې هم د سوځېدلې ځمکې بوی اخیستی او د تودوخې په یوه وړوکې دایره کې راګیر یوو.

له دې سره سره زه باور لرم چې پسرلی را روان دی. نن وي که سبا، نو ددې ټاټوبي په لمنو کې به د خپلو کېږدیو زرینې مراندې ټک وهي، خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه مهال به مرغان زموږ د انګړ د باغچې پر ځای زموږ په ګلورینه هدیره کې د مینې، ازادۍ او ایثار سندرې وايي.

راتلونکي نسلونه باید پوه شي چې ډېر ځله دداسې شېبو راتګ ته باید زرګونه مینې قرباني ورکړي، د قربانۍ جذبه ژوندۍ وساتي او د خپل تاریخ په وروستیو پاڼو کې د تلپاتې مینې بابونه پرانېزي.

۲۰۱۴ د مې ۱۴ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرښته که شیطان!

پرښته او شیطان دواړه د سهار تر لمر خاته وړاندې په یوه لار روان وو، یو بل یې نه پېژندل، ځکه دواړو جامې بدلې کړې وې، د شیطان د فرېب او شیطانت جامې له واریه معلومېدې، خو د پرښتې له جامو د مینې او مهربانۍ اسماني نور ورېده.

له دواړو څخه هر یوه د خپلې ورکړل شوې دندې لپاره ببړه کوله چې تر ټاکلې وخت وړاندې ځانونه خپل منزل ته ورسوي. د لمر راختو سره سم دواړه د یوه کور په دروازه کې تر ورکړل شوي وخت وړاندې ودرېدل.

پرښتې غوښتل چې د دروازې په ټک ټک سره د انسانانو د ژوند اداب مرعات کړي، خو شیطان هڅه کوله چې د دروازې له سره د غله په څېر ور واړي.

پرښتې پرې غږ وکړ:

دا د دوی د ژوند اصول نه دي چې د خدای (ج) د یوه بنده کور ته په خپل سر ور ننوځې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شیطان سترګې وغړېدې، د پرښتې د غږ خوږلت او اشنایي یې حس کړه، لاسونه یې سست شول او له را شا ته کېدو سره یې بیا پرښتې ته وکتل:

ته څوک یې چې زه دې ولیدم او له دې کار مې منع کوې؟

پرښتې ځواب ورکړ:

زه پرښته یم. خپل بادار مې له اسمانونو را استولې یم چې د هغه دا دوست د خالق حضور ته ور وبولم ...

شیطان ورخطا شو

یانی ...

هو! یاني امر شوی چې په جنت کې نور د هغه ماڼۍ او عالي مکان ور وسپارل شي.

شیطان مغرورانه خندا وکړه.

پرښتې! ښایي کور دې غلط کړی وی، په دې ځمکه د ډېرو انسانانو خپل کورونه په یوه ډول او له یوبل نه په تقلید جوړ کړي دي، کوم انسان چې ته نن جنت ته غواړې، هغه نن زه دوزخ ته راسره بیایم، بلکې زه نه ، خپله یې دا پریکړه کړې، ته خو پوهېږې چې زه هم یو وخت پرښته وم، خو بیا مې وغوښتل چې مقام مې له دې هم لوړ شي او هېچا ته سجده ونه کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرښتې بیا دروازې ته وکتل

نه، نه! مورږ نه تېر وځو. ته پرښته نه، د دې نړۍ تر ټولو بد موجود يې، ته په همدې سرکښۍ د تل لپاره رټل شوی يې، خو هغه انسان چې په دې کور کې دی، تر ماهم غوره دی.

دوی په دې خبرو کې وو چې وړاندې یو ستړی ستومانه انسان را ښکاره شو، خپله بوډۍ مور يې را په شا کړې وه او په لاره کې په سختۍ د کور په خوا را روان و.

شیطان بیا وارخطا شو او پرښتې ته يې وکتل:

دا څه دي؟

پرښتې ځواب ورکړ:

دا هغه غریب انسان دی چې خپله ناروغه مور له تېر یوه کال راهیسې د درملنې په هیله د ښار په طبیبانو په شا ګرځوي او شپه ورځ يې خدمت کوي، اوس يې هم د شپې کوم طبیب ته وړې وه، خو زما د رب امر دی چې نور يې خپل حضور ته وغواړي او ځو ورځې وروسته يې مور هم ورسره یو ځای کړي...

شیطان يې خبرې ور پرې کړې...

نه، نه ده خو بېګاه نیت کړی و چې خپله ناروغه مور چېرته لرې وغورځوي او ځان ترې خلاص کړي، ده زما خبره منلې ده، نن يې ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

پربښتې وخندل

تبروتي يې! همداسې و، خو نن شپه يو ځل بيا د خپلې مور په ژورو دعا ګانو کې پټ شو، د مور دعاګانې يې عرش ته ورسېدې، هغه د خپل رب په لور يو بل قدم واخيست او خدای"ج" ورته دومره را وړاندې شو چې اوس يې بېلتون نه شي زغملی.

را روان کس چې څنګه خپله ناروغه او زهيره مور له شا کوزه کړي، نو هغه له ما سره ځي، هی‌له کوم چې نور دې رټل شوې څېره له مانه لرې کړې، په دې دروازه نن الهي نور وربږي، هسې نه چې څېره دې په کې وسوزي.

شيطان لړزې واخيست، خو مخکې له دې چې روان شي، د نور يوې زوروري څپې وړاندې ګوزار کړ ، چيغې يې يوازې پربښتې او را روان انسان واورېدې.

۲۰۱۴ فبروري ۶مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرښته

زما د ماشومتوب تول خوبونه د ښاپیرو، پرښتو او دېوانو په رنګینو خوبونو او معمولي وېره ښکلي وو. ډېر ځله په خپلو چیغو او په هواکې د الوت پرمهال د خپلو وزرونو د شور او د باد له شغا سره را ویښ شوی یم.

په ځوانۍ کې مې په دېوانو او ښا پیرو باور له لاسه ورکړ، دا هر څه راته افسانوي مخلوقات او خیالي اتلان ښکاره شول، یوازې پرښتې مې له نږدې ولیدې، ځکه ته زما لپاره د مینې او ښکلا د هغه پرښتې په جامه کې راغلې، چې وزرونو دې د دغه خاورینې نړۍ رنګ او بوی اخیستی و او زه دې تر نن ورځې په خپله نامریه رڼا کې را نغاړلی یم.

۲۰۱۴ د جولای ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مينې تاج

پـوهېږم چـې د پسـرلي لومړيـو شـېبو هـر څـه تـه ښـکلا ورکـړې او خـداى "ج" د خپـل جمـال يـوه پيکـه جلـوه پـه غرونـو، دښـتو او بـاغونو شيندلې ده، خو نه پـوهېږم چې زما زړه ولې دومره بې پروا او مـات دی چې د پخوا غوندې د ماشوم په څېر د دې ننداره ليدو ته ترپکې نه وهي او د طبيعت دا پېرزوينه يې هېره کړېده.

اوس هم د ژمي په سړو کې ګنګل پروت دی او ما ته د نورو پسرليو غوندې د شعر او تا ته د مينه ناکو ليکونو د ليکلو رنګين احساس نه را ډالۍ کوي. بس دا يو راز وګڼه، همداسې خاموش او د غربو په نازکو پردو کې نغښتی ښه دی.

هسې هم ته پوهېږې چې زما د ژوند پسرلی چېرته تم دی، کله راځي او د راتلو لارې يې چېرته دي؟ بس خو را ځي به او بيا به وګورې چې يو نامريه طراوت او سرور به مې په غېږ کې اخلي او په هغو سرو خورو شوو ګلپاڼو به مې پلی کوي چې خپل مړاوي احساس راته ستا تر دروازې فرش کړي دي.

زه همدغه لار هره شپه په خوب وينم او چې ماښام لمر د غرونو شاته ډوب شي، نو ما ته يې سپېڅلي وړمه راځي. تا هم ګورم، د کړکۍ د رنګينو پردو شا ته ولاړه يې، د زړه درزا پټوې او د مينې تاج دې په لاس کې نيولی چې د يوه ملنګ مزاجه انسان په د رسېدو يې د دې لاروي پر سر کېږدې او هغه خپله پاچاهي تر لاسه کړي.

۲۰۱۴ د مارچ ۲۸ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سمڅې ګل

د سمڅې ګله! مه مايوسه کېږه، ته حق لرې چې د دغه سمڅې په تيارو کې د ورېمو خورولو پر ځای اوښکې تويې کړې. ستا زرغونېدل او غوړېدل دواړه له وېرونکو تيارو سره ملګري وو، د لمر وړانګو او د چمن ياغي طبعيت دې هر کلی ونه کړ، رنګ او ورېمه دې هم د ازادې نړۍ تر انسانانو او مرغانو ونه رسېده.

مه ژاړه! کله چې خپلې اوښکې وچې کړې او شاو خوا وګورې، نو د سمڅې په دې تيارو کې به ډېرې نورې له اوښکو ډکې سترګې هم وګورې، چې ستا ښکلا او رنګونه په کې ځرکونه وهي او ستا له خوشبو ساه اخلي.

ته يوازې نه يې، دلته ډېر نور دردېدلي زړونه هم سلګۍ وهي، دوی هم د ځنګلي او تر ډېرو لاندې ګلونو په څېر د لمر رڼايي نه ده ليدلې، خو د لمر په تودوخه او مهربانۍ پوره باور لري او له اسمانه يې په زړونو کې يوه ګيله هم نه شته.

داسې وبوله چې د ښکلا پنځوونکي خالق ته د هغوی د خوښۍ لپاره را استولی يې چې خدايي مينه هېره نه کړي او يوه شي چې د هغوی لپاره دازاد ژوند يوه ښکلې اسماني ډالۍ يې او کله چې دا سمڅه څېرې او د لمر روښنايي ورته را ولېږي؛ نو وبه ګورې چې په زرګونو انسانان به ستا د ښکلا سندرې وايي او د لمر په لور به درسره يو ځای روان وي.

۲۰۱۴ د سپټمبر، ۱ نېټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرغانو بیه

ښکاري له لوږې او ګرمۍ بې سېکه و، خبريال ته يې بد بد کتل، لکه له پوښتنو يې چې ستړی شوی وي، د خپل باز په سر يې يو ځل بيا لاس را تېر کړ او هغه ته يې وکتل

بس يوازې دومره پيسې تر لاسه کوم چې د خپلو اولادونو ګېډه مې پرې يوه ، يوه نيمه مياشت مړېږي او ناروغۍ مور ته مې پرې څه درمل را ونيسم !

خبريال بيا د وروستۍ پوښتنې په توګه ښکاري ته خپل مايک ورنږدې کړ

ښه عربان بيا په دې مرغانو څه کوي؟

ښکاري په نه زړه ځواب ورکړ

هغوی يې د يو ډول کبانو د نيولو لپاره روزي، هغه کبان په لويو سمندرونو کې دي، وايي چې ددې کبانو غوښه د شهوت او شهوانۍ قوې په پياوړتيا کې له هغوی سره مرسته کوي...

خبريال خپل ټيپ ريکارډر بند کړ او په دښته کې اوښلنې سترګې روان شو. ورياد شول چې له ښکاري يې د مرکې لپاره مننه هم ونه کړه.

۲۰۱۴ د سپټمبر ۲۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېغور

داسې هم نه وه چې ما هېڅ غوښتنه نه درلوده. زه د ځوانۍ او جنون د کاروان هغه لاروی وم چې د وجود هر رګ رګ مې له جل وهلو غوښتنو مالامال و، خو کله چې له تا سره مخ شوم، ستا د خوښۍ لپاره مې خپلې ټولې غوښتنې تر پښو لاندې کړې او ستا غوښتنې ته تسلیم شوم.

پوهېدم چې ددې جګړې سوبه تا ګټلې، خو ما هم د ویاړ او بري احساس کاوه او ځان راته ناکام نه ښکارېده، ځکه ما ویل چې ددې ټولو ماتو په بدل کې به تا وګټم، خو هغه ورځ چې زما ترمخ دې ټولو ته زه یو بې هیلې او بې غوښتنې بنیادم معرفي کړم؛ نو په ټول وجود کې مې د پښېمانۍ اور بل شو، خو دا هغه وخت و، چې هډوکي مې ستا د پېغور په سکروټو کې سوي وو او د ځان راټولولو توان مې نه درلود.

۲۰۱۴ د اګست ۲۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته او موسمونه

لومړی ځل و چې ستا څنګ ته دومره نږدې ناست وم، زړه مې را ټول کړ او درته ومې ویل، چې روح مې یې، خو ته غلې وې او د ژمي په ماسپښین دې وړاندې په لاره را روان لاروي ته کتل چې سړو سیلیو رانغاړلی و او زموږ په لور را نږدې کېده.

له څه چوپتیا وروسته مې بیا درته وویل چې ته د ځمکې په سر د خدای را لېږلې پرښته یې، خو ستا سترګې د وړاندې غرونو په واورینو څوکو ګنډلې وې، د سړو سیلیو او ډېبېدونکي لمر ننداره دې کوله، هېڅ پوه نه شوم چې زما خبره دې اورېدلې که نه؟

ته د غروب په ننداره کې ډوبه وې، په زلفو او تندي دې طلایي رڼا څپې وهلې، ما له خپلو ټولو حواسو سترګې جوړې کړې چې وخت مې ستا له ننداري پرته په بل څه تېر نه شي، خو ته دومره په فکرونو او وهمونو را نغاړلې وې، لکه کوم پیغمبر چې د اسمان له خوا د وحې د راتلو انتظار کوي.

زړه مې په خپل ټول جرائت راټول کړ او درته ومې ویل: ته چې په د کومو طبیعي منظرو په ننداره کې ډوبه یې، زه هغه ټولې ستا په سترګو کې ګورم. راته ودې کتل، سره د دې چې ورو ورو د ماښام تږمې خپرېده، بې ځالو او سړو وهلو مرغانو له یخه وزونه ځنډل او په همدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تربږمۍ او ساره مابنام کې د څه لیدل ګران و، خو ما ستا په سترګو کې د لومړي ځل لپاره هغه نامریه رڼا حس کړه، چې له مودو یې غوښتونکی وم.

هملته زما ټولې پوښتنې ځواب شوې، له غربو او خوښۍ خوب یوړم، یو ځل هغه وخت را وېښ شوم چې په غرونو او درو سپوږمۍ را وختـه، په یخ او واورو کې هر شي ستا په څېر سپینې جامې اغوښتې وې.

بیا هغه وخت چې د پسرلي د باران نرم څاڅکي مې په مخ ولګېدل او ټولې درې، غرونو او رغونو شنې او ګلابي په تن کړې وې. هلته ته هم زما ترڅنګ د یوې ونې په څېر را شنه وې، تاندو څانګو او غوټیو دې په ټوله دره جنتــي وږمــې خــورولې او بېنــوا مرغــانو دې تــر څــانګو لانــدې پنــاه اخیستې وه.

۲۰۱۴ فبروري ۱۲ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې او باران

دا دې بيا پسرلی رانږدې شو، د کلي په کوڅو کې بيا هماغـه مړاوې، خو ستا د فطرت په څېر په سپرلني ښايست درنې وږمې خپرېږي. لـه نـاوو څخه د باران د اوبو شرهار د يوې خوږې سندرې تنده ماتوي، زما خوبونو هم د غرونو، لمنو، ډاګونو او سمسورو ويالو څخه د پسرلي زرغون رنګ اخيستی.

پوهېږم چې ټول کلی به يو ځل بيا د ښکلا او جمال شين جام شي، خو تـه چېرتـه يې؟ لـه مـا سره بـه څوک د پسـرلي پـه شنو سـهارونو، خوبـوړو خاموشه غرمو او زړه را ښکوونکو ماښامو له کلي لري د ځنګل پـه څنډو او شنو لښتيو کې لوبې وکړي؟

له ما سره به څوک د سپرلنيو ګلونو په مونـدلو او پـه غولکو کلي تـه د نوو راغلو مرغانو ښکاري کوي، ما ته به په ونو کې څـوک د ختلو چل را زده کوي او د کلاګانو په دېوالونو کې به څوک راته خم شي چې پـه اوږه يې ودرېږم او د مرغانو ځالو ته مې لاس ور ورسېږي؟

هلته خو زه نه شم درتللی، منم چې د کلي هديره هم پـه پسـرلي کـې نـوې جامې اغوندي، خـو اوس تـه هـم د دې هـدېرې پـه يـوه څنـډه کـې پـه خـوارږه خـوب ويـده يـې، يـوازې دومـره کـولی شـم چـې پـه يـوه بـاراني ورځ د هغـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلانو یوه تازه ګېډۍ ستا په شناخته کېږدم چې ما او تا ورته ځانګړی نوم ورکړی و او نور کليوال يې په دې نامه نه پېژني.

هو، يوه بله ګټه به مې دا کړې وي، چې د باران به څاڅکو کې به زما اوښکې هم څوک نه ګوري او په دعا کې به مې د لاسونو لړزه هم د باران او سړو له امله ګڼي. هو زما ملګريه! ته هېڅ وخت هم د هېرېدو نه يې، ارام خوب وکړه.

۲۰۱۴ مارچ ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

- خپل ځوانیمرګ ملګري، همزولي، کلیوال او د ماما زوی محمد قیوم جان ته، چې د پردي وطن مزدوریو یې ځواني وخوړه او نن زموږ په منځ کې نه شته.

زما چیغې

ستا د تګ پرمهال مې در پسې ډېرې چیغې ووهلې، ستا په کاروان کې ټولو روانو مساپرو ما ته کتل او پوهېدل، چې چیغې مې څومره د زړه له تل نه را وځي.

ما د ډېرو کاروانیانو په سترګو کې اوښکې هم ولیدې چې د ټولو هڅه یې کوله، خو یوازې ته وې چې د نوي منزل پر لور سفر دې زړه له خوښۍ باغ باغ کړی و، زه څه چې له خوښۍ دې هر څه هېر کړي وو، دې نا لیدلي سرور تر ټولو وړاندې روان کړی وې او څاروان ته دې هم په بیا بیا د تګ امر کاوه.

ته ولاړې، پر ته له دې چې زما چیغې او په سترګو کې ولاړې اوښکې وګورې. زما فریادونه له تا نه وروسته په هغه درو او غرونو کې له ما سره یوازې پاتې شول، خو انګازې یې هره خوا خوره شوې، تر ننه هم د باد په

(c) ketabton.com: The Digital Library

څېر په غرونو، درو او شېلو کې خپرېږي، خلک به ورسره عادت شي، خو ستا د راستنېدو پرمهال به ما در یاد کړي.

هلته چې له یواځې را ستنېدو سره ستا لاسونه خالي او د پښېمانۍ کچکول دې پر غاړه وي، نو خپل غوربونه به نه شې پټولی او که یې پټ هم کړې، نو زما د چیغو انګازې به دې د غوږونو پر ځای زړه ته ځي او پوه به شې چې ستا منزل هلته نه دلته و، خو نور د تل لپاره بې منزله یې.

۲۰۱۴ فبروري ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لایزاله سندره

ټوله ورځ د لمر له وړانګو خوند اخلو، په بڼ او ځنګلونو کې د بوټو او څانګو، شنو پاڼو ته په مینه ګورو.

د رنګارنګ غوړېدلو ګلونو پرانېستې ښکلا ته حیرانېږو او چې شپه شي، د سپوږمۍ او ستورو په رڼا کې د سترګو تر څاره، په ونو پوښلي غرونه، هسکې غونډۍ، یاغي ځنګلونه او سمسورې درې ګورو چې د الاهو په ترنم زانګي او د وحدانیت لایزاله سندره وایي.

حیران یم، د دې ټولو سره سره مو یوه ورځ هم په اوچت غږ او چیغو ونه ویل چې خدای جانه مننه! رښتیا هم موږ څومره درته ګران یو او زموږ په ژوند دی د ښکلا څومره پراخه څادر غوړولی دی.

۲۰۱۴د مارچ ۱۹مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نامریه وړانګه

که څوک را نه وپوښتي چې هغه څوک ده؟

نو زه به له وېرې پرته، په پوره جرئت سره ورته ووایم چې یوه بله شوې ډېوه، یوه روښانه لاره او یوه نامریه وړانګه چې د هرې لارې په پیل او پای کې راته روښانه ده او له یو عالم مینې او خوښیو سره مې ځانته ورغواړي.

خو چې کله ور ورسېږم، نو د وړانګو په څلا او ښکلا کې یې، د لیدو توان او جرات وبایلم، سترګې پټې کړم او مخامخ ورته په درناوي کښېنم او چې سترګې وغړوم، نو په وجود مې د سوو پتنګانو د ایره شوو وزرونو امبار جوړ وي او هغه راته نه ښکاري.

۲۰۱۴د مارچ ۱۹مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیارې او دعاګانې

په هغه شپه زه هم یو له هغو کسانو وم چې لاره مې په تروږمیو کې له هغه خاموش او تیاره ځنګل تېربده چې د هرې ډبرې او ونې شا ته یې مرګ پټ و. یو کس هم نه معلومېده چې د ځنګل له تیارې دې ها خوا ته ژوندی ووځي، خو د دې پته هم نه وه چې په ځنګل کې ورسره څه کېږي.

له نورو محکومو کسانو سره مې توپیر دا و چې هغوی د تورو او خنجرونو تر وهمناک چتر لاندې وړاندې تلل او زه یوازې وم، یوازې تر پښو لاندې مې شګې او خاورې ښوېدې او د هغه ځنګل په لور یې نږدې کولم چې د مرګ تور وزر ورباندې خپور و.

د ورنږدې کېدونکو ټولو کسانو چیغې مې ښې اورېدې، په محکومو کسانو کې پادشاهان، د شاهي ماڼیو، محلونو او رڼا ګانو په غېږ کې را لوی شوي شهزاده ګان، نازولې او حسینې ملکې، د ښار پیاوړي او نوماند پهلوانان، د ماڼیو او جایدادونو، خاوندان، سوداګر او بیا غریبان او د واټونو سوالګر ټول شامل وو چې عمرونه یې له پنځه کلنۍ تر سل کلنۍ پورې رسېدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنګل ته په ور نږدې کېدو سره د هغوی ناري تر ما ډېرې ښې را رسېدې، خو تر ټولو عجیبه راته دا وه چې د مرګ سره تر مخامخ کېدو وړاندې به هر چا یوازې همدا ناري وهلې. های مورې! های ادې! های ادکې مورې! هله... هله لاس راکړه ... بس همدا ناره له ماشومانو نیولې تر سپین ږیرو پورې د ټولو په خوله وه.

اسمان ته مې وکتل، د ځینو له دې نارې سره پرښتې راتلې او هغه ته یې لاس ورکاوه، تیاره او وهمناک ځنګل ته یې له غورځېدو ژغورل، خو د ډېرو کمو کسانو نارې بیا بې غږه پاتې کېدې او په تیاره کې یې په غرونو او درو کې وېرونکې ازانګې خپرولې.

زه هم د تیاره ځنګل څنډې ته نه وم رسېدلی چې یو څا خپل نوراني لاس راکړ، ښکل مې کړ، د خپل وجود رنګ او رڼا مې په کې ولیده او زما له ژغورلو وروسته بېر ته د قبولې شوې دعا په بڼه د اسمان په لور والوته.

۲۰۱۴ فبروري ۱۸ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوړه غـچ

د نړۍ د بېلابېلو ملتونو د تاریخ پاڼې مې واړولې. د تاریخ ډېرې پاڼې یې توري او یوه کمه برخه یې سپینې وې. ولې به نه وې، د نړۍ هر لـوی او وړوکی ملت چې د خپلې ارتقا او پاېښت د پوړیو اوج ته رسېدلی، نو یوه بل زبرځواک یې پر خاوره وحشیانه یرغل کړی.

د هغې خاورې د وګړو اوښکې او وینې یې بهولې، د شوبلو، الوتکو، بمونو، د مغروره سرتېرو، ښځو، ماشومانو، بوډاګانو د چتونو پرېوتو او ښارونو کرېږې اسمان ته رسېدلې او کله یې چې د هغوی د کلو او ښارونو له کوڅو څخه د ژوند شور او طراوت ورک کړی؛ نو د مرګ او ویر چوپتیا یې په کې شیندلې او بېرته تللي دي.

د زمانې دا تجربه او وحشیانه لوبه د نړۍ د هر ملت وګړو څکلې، حتی څو ځله زما ملت هم، خو په دومره توپیر چې وروسته د نړۍ هر ملت بېرتـه له خاورو سر را اوچـت کـړی، بېرتـه د ژونـد پـر واټ روان شـوي، وړانـدې تللي او له زبرځواک او کورنیو غدارانو یې پـه یـوه بلـه بڼـه بـا عظمتـه غـچ اخیستی، خو یوازې زما ملت دی چې تر اوسه یې له خاورو سر را اوچت نه کړ او یوازې له ځانه پر ناوړه غچ اخیستلو بوخت دی.

۲۰۱۴ د اپرېل ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تودوخه

په ماشومتوب کې مې هم ډېر دردونه او ستونزې ليدلې، خو زه په خپل هغه عمر يوازې په دې مين يم چې له هېچا نه مې کرکه نه ده کړې، هېڅوک مې نه دي ځورولي او کله به مې چې په لينده مرغان ويشتل، نو لاسي به مې خطا کول، زه وېرېدم چې هسې نه زموږ کلي او باغ پرېښږدي بيا به له چا سره ساعت تېروم.

کاش چې اوس مې هم کينې او حسادتونه د ماشومتوب غوندې وی چې يوه شېبه وروسته را څخه هېرېدلی او د دښمن په نوم مې هېڅ هم نه پېژندلی. کاش اوس هم خلکو زما تېروتنې همغسې زر را بښلی او په ټولو ګران وی.

های ماشومتوبه! ته څومره خوږ او سپېڅلې وې، ستا نړۍ څومره ښکلې، بې خپګانه او بې کرکې وه، مه راځه، خو خير دی لږ تر لږه په زړه کې مې د هغه وخت ويدې زمانې مه ويښوه، پرېږده چې يو وخت مې په زړه کې د کرکې او نفرت کنګل ويلې او د مينې لمر په کې د موسکا او خوښيو تودوخه خوره کړي.

۲۰۱۴ د مارچ ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوبو دېوال

کله چې ستا سترګې لـه ګیلو ډکې چینـې شي او زمـا زړه د دوبـي د لمر ګرمو وړانګو ته ابښي موم، نو بیا ګرانه ده چې راټول یـې کړم او سـتا پـه لور لـه بهېدو یې وژغورم.

ځومره ګرانـه ده چې د یو چا پخلا کولو ته ټولې فاصلې ختمي کړې، خو د غربو یو اوچت دېوال دې د اوبو پـه څېر تـر منځ ولاړ وي او وړانـدې تـرې هغه سترګې ګورې چې له درد او بې سارو ګیلو سربېره هم تـا تـه د نـږدې کېدو بلنه درکوي.

رښتیا هم غربو ځومره خوږ او ځومره تریخ دی. ای کاش چې د ژوند نـه را ستنېدونکې خوښۍ مو له کمزور بهانو نه قربانولی.

۲۰۱۴ د مارچ ۱۹ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاموشه چیغې

ټولو د وسلو په زور خبرې کولې. یوه په سهار دروازه ور ټکوله بل ماښام. خپلې وسلې او ځواک به دومره غرور ورکړی و، لکه د کوم مفتوحه وطن له اوسېدونکو سره چې مخ وي او خپل پاچا ورته د هر ظلم او تېري جواز ورکړی وي.

له باغیانو سره یې توپیر یوائې په جامو کې و، نور د دواړو خواوو په سترګو کې وحشت او جهالت په څپو و، د بې ځایه غچ او کرکې سپرغۍ ترې بادېدلې، هر یوه خپله غوسه په کلیوالو سړوله.

هغوی چې پاچا د باغیانو په لټون او وژنه پسې را استولي وو، له ځان سره یې د هر ډول ظلم او وژنو فرمان هم راوړی و. دوی فکر کاوه چې د دې کلي هر سړی باغي دی، خو د ولس فکر بیا بل ډول و او نور په دې یقیني شوي وو چې دا ځل باغیان په بدلو او منظمو جامو کې له نوو وسلو راغلي دي ځکه چې په دواړو کې مدني صفتونه او په نرمه لهجه د خبرو کولو هنر نه و او د دوی مېلمه پالنې او کلیوالي خویونو ته یې د چاپلوسۍ، ملامتیا او وېرې په سترګه کتل.

د دوی دواړو فطرت بیخي یو ډول و، خپله دواړه خواوې لا هم په دې نه پوهېدې چې د یوې خوا تر شا د نړۍ لوی او د بلې تر شا د نړۍ وړوکی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیطان ولاړ دی، خو یوائې ولس دی چې تر شا څوک نه لري، یوائې کلیوال د خپلو اوښکو او وینو په سمندر کې د مظلومیت خاموشه چیغې وهي او دغه کاغذي زمریان خپلو بادارانو ته د بریا او فتحو پیغامونه استوي.

۲۰۱۴ اپریل ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د فطرت انتقام

بس په همدې هیله پایم چې یوه ورځ به ستا له راتلو سره د خطرناکې او له وهمه ډکې شپې شادر خپرې او ډېرې هغه پټې خبرې به را څرګنده شي چې په یوه لاس یې زما اوښکې پاکولې او له بل لستوڼي یې له خپرنو ګوتو سره یو ځای تور په وینو سور خنجر هم زما په غاړه را ایښې و.

لمر خو په نوره نړۍ کې هر ګهیځ له ختیزه په پوره شان او شوکت سره را اوچتېږي، خو دلته کلونه وشول چې همدا لمرخرک مې نه دی لیدلی. زما د غرني هېواد په ختیزو خنډو کې مې له خپل پیدا ایښت نه تر اوسه هغه ننداره نه ده کړې چې زرینې وړانګې په غرنیو ګلونو پرته پرخه څنګه پورته کوي؟

خو په دې مې باور دی چې ته راځې. زما د هېواد سپېڅلې خاوره او ستا طبیعت له ازله سره جوړ دي. ته مروره نه یې، ته د هغې ورځې انتظار کوې چې په دې سپېڅلې خاوره څو ناولې څېرې او وېروونکي سیوري د خپل تقدیر محکمې ته ورسېږي او د فطرت له انتقام سره مخ شي، دا هغه ورځ ده چې اوس یې له خوب پرته په ویښه هم ګورم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته نه غواړې چې خپل پلورونکي په خپلو سترګو وګورې او خپل سپېڅلی نظر وربانـدې نـاولی کړې. تـه د هغـه غیرتـي وګړو او سپېڅلو ماشومانو سره مینه لرې چې زړونه او ضمیرونه یې لا پـه واک کـې دي، د ژوند پـه مانا پوهېږي او تـه ورته ګرانه یې.

زه باور لرم چې ته یو سهار راځې، زما همزولي به ستا هرکلی پـه ډزو او وینو نه، بلکې د خوښۍ پـه اتڼونـو او د ښوونځي پـه ترانـو کـوي. سـتا انتظار یم. اې زما د ټپي ولس د رښتینې سولې او سوکالۍ ورځې!

۱۳۹۲ د سلواغې ۲۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غرور احساس

يوه ورته ويل:

ته زمري يې، ستا زور او ځواک د زمري او شاهين غوندې دی، که غوسه شې نو هېڅ سيال نه لرې او که الوت وکړې، نو هره لوړه ژوره دې له سترګو پټه نه پاتې کېږي.

بل ورته ويل:

ستا ګاونډيان لا نه وو پيدا شوي چې ستا نيکونه د دې ځمکې پاچاهان وو، له ډېرو سرکښو پاچاهانو يې باج اخيسته او په ګڼو ملکونو يې لښکر کشي کړې وه.

ځينو به ورته ويل:

ته خو پنځه زره کلن تاريخ لرې. ته ولې د نړۍ اوسنيو غوښتنو او سيالۍ ته سر ټيټيوې، دا خو ستا له پاره شرم دی، همدا وياړ او پرتم دې بس دی چې نيکونو دې ګڼ مغرور پاچاهان او سرزورې لښکرې را نسکورې کړې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه خو لا داهم ورته ویل چې ستا وطن د امپراتوریو هدیره ده، دلته هر یرغلگر سر بایللی او ستا تاریخ په توره او خنجر لیکل شوی دی. کوښښ مه کوه چې په قلم یې تازه کړې.

افغان د دې خبرو په اوریدو په سوچ کې شو، د یو ډول غرور احساس یې وکړ، له کوره د وتو اراده یې بدله کړه، بېرته یې د خپلې کوټې د کړکۍ پردې کش کړې چې هسې نه د سهار راختلی لمر او د مرغانو چغار یې له خوبه ونه باسي.

۲۰۱۴ اپریل ۱۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرغانو نړۍ

په ماشومتوب کې مې د کلي د کوڅو او بڼونو يوه مرغۍ هم ارامه نه وه پرېښې، هره ځاله او د راټوليدو ځای يې راته معلوم و، خو مرغيو ددې سره سره هم راڅخه وېره نه کوله، تر هغو به مې له مخې نه الوتې چې لاس به مې پرې نه و ور ښکته کړی، خو اوس راڅخه په اوچتو ونو کې هم کرکه لري، لا ورکتلې مې نه وي چې له مخې مې ځان چپوي او هوا ته الوځي.

مرغۍ څه ملامتي دي، هغه وخت زه د کوچينو مرغيو د سيلونو يو ملګری او ليدونکی وم، هغوی راته کمزورې نه، بلکې ځواکمن مخلوق ښکارېده، په درد، ژبه او خپګان يې پوهېدم، خو اوسنی انسان يوازې د ګېډې غم اخيستی، د مرغانو نړۍ نه شي درک کولی، په لاسونو کې يې ښکاري ټوپک او په دماغ يې د دغه بې ګناه او بې ازاره مخلوق د غوښو او کباب بوی خور دی، نو ځکه خو مرغان او د سولې او ښکلا دغه استازي د دښمن په سترګه ګوري.

۲۰۱۴، د اپرېل ۱۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره پاڼه

خپل ټول ماشومتوب مې په يوه طلايي پاڼه ليکلی و. هرې کرښې او توري يې د جلا رنګينو ورځو او نه هېرېدونکو شېبو داستان بيانوه. د کلي د روښانه اسمان، له ستورو ډکو ماښامونو، د منې د طلايي پاڼو، د ژمي د واورينو لمنو، د ختېينو کورونو په سر د خورو لوګيو... او د پسرلي د جنتي ښکلا تصويرونه په کې خوندي وو.

مور مې د کور ښکلې ملکه او زه د کلي وړوکی شهزاده وم. هر وخت به چې دا نړۍ راته تياره شوه، نو بېرته به شاته ستون شوم، هر څه به مې هېر کړل او د هغه مهال په خيالونو به مې زړه ته خوښي ورکوله.

اوس نه پوهېږم چې زما د ماشومتوب د ښکلا او خوښيو هغه خزانه چا لوټلې، هر ځل چې دا طلايي پاڼه را واخلم، نو په وينو سره وي، هېڅ په کې نه ښکاري، د وينو بوی ترې را ځي او ناڅاپه زما اوښکې هم ورسره ګډې شي.

۲۰۱۴ مارچ ۲۸ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماتېدو غږ

موږ دواړه هغه دوه وړوکي ستوري يوو چې نورو ته له لرې ډېر سره نږدې او ځنګ په ځنګ ښکارو، خاندو او خبرې کوو، خو په دې يوازې زه او ته پوهېږو چې تر منځ مو څومره زياتې فاصلې دي.

زموږ ړنا هم يو پر بل نه ده لوېدلې، يو د بل غږ هم نه شو اورېدلی او په سترګو کې مو سلګونه نور ستوري هم سره په ټکر کې دي چې د ماتېدو غږ يې له ما او تا پرته بل انسان نه اوري او حتی ګاونډي ستوري مو هم د پېړيو خوب وړي، خو خلک هسې فکر کوي چې ستوري ورته سترګکونه وهي.

۲۰۱۴ مارچ ۲۹ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

باور

ټولو به راته ویل چې په هېڅ هم باور مه کوه. شیطان هم یو وخت پرښته وه، خدای پرې باور وکړ او به جنت کې یې په درناوي مېشت کړ، خو خدای ته د هغه فطرت معلوم و او پوهېده چې یوه ورځ به له خاورې جوړ انسان ته له سجدې سر غړوي.

همداسې وشول په خاورین انسان یې ملنډې ووهلې، خدای ج له جنته وشړه او انسان ته یې دا پیغام ورکړ چې تاسې له خپل انساني ځواک او شرف سره چې ما درکړی، ډېر کمزوري یاست.

د انسان په فطرت کې بیا هم کبر غرور و، څه یې ونه ویل، دا خبره هم ورته اوچته ښکاره شوه، ځکه چې ځان یې د خدای فرمانبردار ګڼه او کله چې حضرت ادم زموږ په پخواني استوګنځي کې د غنمو ممنوعه دانې ته لاس ور ووړ، نو سرغړونه یې وکړه، انساني کمزوري او نا فرماني یې برسېره شوه.

نور نو جنت د هغوی له پاره نه و او لاندې یوه وچه او سپېره ځمکه ورته انتظار وه چې هغه یې هم په وینو ولړله، ګلان یې په اغزیو بدل کړل او اوس پرې هېڅوک هم باور نه کوي.

۲۰۱۴ جنوري ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدای کور

تسبې یې په لاس کې وې، په تربړمی کې زما له څنګه تېر شو او یوه ولاړ بوډا ته یې وویل

جومات همدې خواته دی؟

بوډا په ږیره لاس راتېر کړ او د کورونو شاته پټ جومات دنګې منارې ته یې ګوته ونیوه وه. هو مخامخ وړاندې لاړ شه او بیا ښي لاس ته وګرځه.

د سر په ښورولو یې مننه وکړه او په بېړه روان شو، خو څو قدمه نه وو تللی چې بېرته را وګرځېده او بوډا ته یې وکتل

یاني ورتللی شم، زموږ او ستاسې جومات دی کنه، مطلب د هغوی خو نه دی؟

بوډا مانادارہ خندا وکړه او ور نږدې شو

خدای پاک ته ورځې که خلکو ته؟

لاروی بې ځوابه شو او سترګې یې د جومات په مناره کې مېخ پاتې شوې.

۲۰۱۴ د جولای ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څېرې

صبر کوئ! ډېر زر به په دغه ښار د حاکمې تورې شپې پردې د یوه زورور توپان له څپو سره څیرې او ریښې ریښې شي، ډېر زر به په زرګونو څېرې د دغه ښار د حقیقت په څلور لارې کې له تورو او سپینو نقابونو راووځي او وګړي یې به یې په یوه داسې فضا کې ننداره وکړي چې هر څوک به په کې د ساه اخیستلو او خبرو اجازه لري.

صبرکوئ! په دغه خاوره کې د انسان په جامه کې ډېر داسې مخلوقات شته چې له زرو کسانو سره په زرو څېرو او زرو نقابونو راڅرګندېږي. دوی د پسرلنیو وربځو په څېر ثابته څېره نه لري، چا ته دوړیو نرم پوستین واغوندي او چاته یې وسپنیزې او تورې فولادي زغرې اغوستې وي، چا ته له لستوڼي راوتلي نرم لاسونه ورکوي او چاته یې پنځه ګوتې د پنځو زهرجنو خنجرونو په څېر ور وړاندې کړي وي.

چاته یې په شونډو له شرارت او شیطانۍ ډکه موسکا خوره وي، چا ته همدغه موسکا په شاتو او خوږه شېره لړلې وي، خو ځینو ته بیا زهر پاشي او د لبوانو او څېرونکو غوندې تېره غاښونه یې د موسکا تر شا پټ وي.

هغوی د واکمن او بې پروا پاچا پر وړاندې د پسونو او هوسیو غوندې نرم مزاج لري، خپلې څېره معصومه او سپېڅلې ښکاروي، د ریا او ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښودنې سپينه چپنه اغوندي، ځانونه د هغه تر ټولو نږدې خواخوږي او مريدان بولي.

دلته هغوی د زرو ځېرو ترڅنګ همداسې سلګونه ژبې کاروي چې ټولې د واکمن په صفتونو روږدې دي، خو کله چې شپه شي او د واکمن له لوري ورکړل شويو ماڼيو ته ستانه شي، نو بيا په لېوانو بدل وي، په خپل پاچا پورې ټوکې وهي، په غزتونو او عصمتونو لوبې کوي.

دلته همغه پسونه دلېوانو په ځېر د نورو په لوټلو او داړلو لګيا وي. ژبې يې له قهر او غوسې ډکې وي، له پيالو عصمتونو او جامونو سره مستي کوي، د ښار هغه نجونې، چې دوی يې د پاچا په مخکې لونڅې او خويندي ګڼي، دلته د دوي د عياشيو او شيطاني غريزو منګلولو ته لوېږي.

له دغه شپو نه ډېر کم کسان خبر دی، له دوی سره ملګرو هم د دوی رنګ اخيستی، د دوی په ځېر کړه وړه لري، هغوي د لېوانو کوچني بچيان دي او په راتلونکې کې ترې ښه ماهر او ښکاري لېوان جوړېږي، ځکه د هغوی فطرت بدل شوی، سر له اوسه روزل شوي او دواکمن په ماڼيو کې يې د مظلومانو په وينو او غوښو چمتو شوي خوندونه او مستۍ ليدلې.

نو ځکه وايم چې صبر کوئ! نور د ځنګل دغه شپه تېربدونکي ده، ډېر وړاندې د ځنګل په ځنډو کې دنياوو له غرونو د يوه روښانه لمر او زرين

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار وړانګې په راختو او خورېدو دي، خو دغه سهار يوازې لمر نه دی يو زورو توپان هم ورسره ملګرى دى چې يوازې پر واکمنو او دغه زر خېره ييزو ښاغلو به ورځي.

د هغوى نقابونه او خېرې به شکوي، د تېښتې وزرونه به يې ماتوي او کله چې ورځ غرمې ته ورسېږي، نو د دغه ښار د خلکو په پښو کې به بربنډ پراته وي او يوه خېره به يې هم حجاب خوندي نه کړي، خپله خېرې او حجابونه به يې ورپورې خاندې او د خلکو په خېر به ترې کرکه لري.

صبر کوئ! دغه لمر ډېر نږدې دى، ما ته له خپلې وينې او ساه هم نږدې ښکاري، نور په دغه ښار د خېرو واکمنې پای ته رسېږي، شرمېږي، ورکېږي او د دوی له لاسه د بهيدلو وينو نه د ډېرو کاروان روانېږي.

دا کاروان وړاندې ځي، د ښار تول واتونه او څلور لارې به پرې تول شپه روښانه وي، يوازې يوه خېره لرونکي انسانان به له وېرې پرته له خپلو معصومو خېرو سره تر سترګو کېږي او ورځې به مو يوه ښکلي او زرين لمر رانغاړلې وي.

۲۰۱۳ اپرېل ۲۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوښۍ ورځ

زه مو اخېر کومې خوښۍ ته ساتلی یم؟ کومه ده خوښي؟ زما خوښي خو هغه وه چې کلونه وړاندې ستاسې بې پروايي او چوپتيا ووژله او هېڅکله مو هم د خپل دې ملګري د زړه هیله حس نه کړه، تاسې خو په خپلو خوبونو او خيالونو کې ايسار وئ او هغه خوب مو هېڅکله هم تعبير نه کړ چې ستاسې په اړه مې ليدلی و.

هغه وخت چې ما په زړه کې دخوښۍ جشن نمانځه، تاسې د بې همتۍ په خوب ويده وئ او په اسمان کې مو د هغې پرښتې په لورهېڅ نظر ونه وکړ؛ چا چې ستاسې لپاره د مينې او خوښۍ زېرې راوړی و.

زه نه له قيامتونو وېرېږم، نه د اسرافيل له شپېلۍ وېره لرم، دغه وېره خو پخوا تاسې ما ته راځکلې او دا شپېلۍ مې اوس هم په غوږونو کې انګازې کوي، تاسې ووژلم خو اوس درسره د حشر په دې ميدان کې دومره ځواک نه شته چې ما ته لاربنوونه وکړئ، د دوزخ يا جنت په لور مې واستوئ، ما ته ښکاري چې له دې نه مخکې لار تاسې ته خپله هم نه ده معلومه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسې تـه بـه ځانونـه ښـکلي ښـکاري؛ خـو ډېر بـدرنګي ياست، يـوازې تاسې نه زما هغه ښکلا هم چې تاسې يې ستايې؛ له يـوې سترې بـدرنګۍ پرته بل هېڅ هم نه دي، تاسې زه هم بدرنګ کړی يم.

اوس د دې يون لـه ملګرو څـه چې لـه هينداري سره هم نـه شم مخـامخ کېـدلای، زمـا پـه زړه کـې د هغـې خوښـۍ لپـاره هـېڅ خوښـي نـه شـته چې تاسې يې انتظار ياست.

زه اوس هغه نه يم، تاسې ډېر بدلون راکړی، په هغه ورځ چې تاسې بـه خوښي کوئ؛ نو زما روح به په چيغو چيغو ژاړي، هلته بـه داسې کس يـو هم پيدا نه شي چې زما دغه چيغې دې واوري.

زه به هم ټول په کرکه بدل وم، دا بـه ستاسې د هغـه کـر حاصـل وي چې کلونه وړاندې مو زما په زړه کې شيندلی و او اوس زما په اوښکو او وينو رسېدلی دی دا به يوازې ستاسې د حاصل اخيستلو ورځ وي زه بـه يـوازې د يوه جسد غوندې درسره روان وم.

۲۰۱۲ اپريل ۲ مه، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښارمانۍ

زموږ د ښار مانۍ د نړۍ د نورو ښارونو د ماڼیو غوندې نه دي چې په لیدو یې د ښاریانو سترګې خوږې او زړونه ارام شي، ژوند ته غبرګه ورکړي او د یوه رنګین خوب غوندې یې په ذهن او خیال کې را ونغاړي.
زموږ د ښارمانۍ په خپلو ښیښو زموږ سترګې بریښوي او زهرجنې وړانګې یې د غشو په څېر د سترګو په رپ کې د زړه تل ته ځي او له هر پوړ نه یې د مرګ بدرنګه سوداګر سترګکونه ستومانه لارویانو ته سترګکونه وهي.
د نړۍ د نورو ښارونو ټولې دنګې ښیښې مانۍ او قصرونه د هغوی د اوسېدونکو او خلکو په خولو اباد شوي، د هغوی د لاسونو خاپونه په کې ښکاري، جونګړو ته سلام کوي او د هر زیارکښ په نوم یې یو پټ خو زرین ځلی هم پر بام ولاړ دی چې هر څوک یې حس کولای شي.

خو دلته خبره بل ډول وه، د دې ښار ټولې دنګې مانۍ د خلکو له وینو، غوښو، تازه او ورستو هډوکو جوړې شوې دي. د هغوی له وینو او غوښو یې رنګ اخیستی، په هر پوړ کې یې شناختو ته ورته کتارې لګېدلې.
پرې شوي لاسونه او پښې ترې راوتلې چې خاوندان یې نه ګوري، خو عادي لارویان یې ډېر په روښانه ډول ویني، مګر کله چې د خپلې وېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیانولو لپاره شونډې وخوځوي، نو له وړاندې پرې یو د چوپتیا مهر لګېدلی وي.

د نړۍ د نورو ښارونو له ماهیو د تازه او ښکلونو ګلونو هارونه او لړونه را ګرځېدلي وي او له هر پوړ نه یې ځولۍ ځولۍ ګلونه دباد له نرمو څپو او سهارني نسیم سره ټالونه وهي، کوڅه په کوڅه وږمې شیندي، دروازې یې دهر سترې او نا اشنا لاروي پر مخ بې وېرې او قیده خلاصې وي.

خو د دغه ښار له ماهیو د ګلونو د هارونو په ځای اغزن سیمونه او اوسپنیز تور برېښنایي جالونه ګرځېدلي، په مخکې له راشنو اغزیو یې له تابوتونو د خلاصو شوو دړو کټارې تاو دي، په درازو یې د وېرې او کرکې تور کلپونه را ځوړند دي، ښکلې ښکاري خو زړه راښکون په کې نه شته او که څوک ورته ښه ځیر شي، نو د غم سرود او د مرګ شپېلۍ په کې غګېږي.

دلته سترې انسانان څه چې د هوا مرغان هم څوک کښېناستو ته نه پرېږدي، ځکه چې خاوندان یې دا د ځان د مزاحمت په مانا ګڼي، دعیش عشرت او عصمتونو د لوټ خوند او نشه یې کموي.

دلته هره ورځ د ښار په بېلابېلو برخو کې نوې او دنګې ماڼۍ سرونه اوچتوي، یو له بل سره په ښکلا او دنګوالي کې سیالي کوي، ورځ تر ورځې پراخېږي، خو هلته ډېر لږ کلي ورانېږي او هدیرې پراخېږي.

هلته چې کلي د مرګ په خوب ویده شي، نو د دې ماڼیو خاوندان په وربښمو کې له پټو چړو او تورو سره ورځې د هغوي دپېغلو له غاړو هارونه را خلاصوي، د ناوې ګانو خزانې لوټي او له وینو یې د دې ښار د ماڼیو خاورو او دېوالونه ته رنګونه جوړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې ښارمانۍ د داسې خلکو دي، چې هغوی د دې ښار نه پردي شوي، د خپلې مور په زيوراتو او د پلار په توره او تاريخ يې سوداګري کړې، خو ځانونه د همدې ټاټوبي اصلي مالکان او واکمنان ګڼي

دوی شپه ورځ د خوارانو د جونګړو په لوټلو بوخت دي او د شپې په خوبونو کې هم د عزتونو او ارام ژوند په لوټ پسې ګرځي. دوی په اوسنۍ زمانه کې اوسي خو دغلامۍ او مريتوب د زمانې خيالونه لري، دوی ځانونه خدايان ګڼي او غواړي چې خپلې مانۍ په غلامانو او وينځو ډکې کړي.

د دې ښار د ماڼيو خاوندانو لاهم د هغه زلزلې وژونکې او مرګونې څپې نه دي حس کړې چې د دوی په لاس د ځمکې تل ته د کوزو شويو او ځنبو شوو وګړو له اهونو او زندۍ شوو فريادونو څخه راپورته شوې دي.

دا مه هېروئ چې يوه شپه به دوی په همدې ماڼو کې د ناز په خوب وي، خو دغه زلزله به راځي او دوی ټول به په همدغه ښيښه يې قبرونو کې د ځمکې تل ته کوزېږي .

۲۰۱۳ فبروري ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سکروټو په منځ کې

بېګاه شپه په خوب کې سلګونه پېړۍ وړاندې تللی وم. د زماني په کتابتون کې مې د تاریخ د یوه کتاب پاڼې اړولې، په یوه څپرکي کې یې لیکلي وو: ددې لویې نړۍ د اسیا د لویې وچې په زړه کې یو داسې ښکلې هېواد هم و چې اوسېدونکو به یې ورته په لوی لاس دخسو امبارونه ټول کړل، بیا به یې پرې د احساساتو او کرکې تېل وشیندل او چې کله به یې ټاټوبی د اور د لمبو خوراک شو نو د دوی د احساساتو او ناپوهۍ کنګل به یې هم ویل کړ.

هلته به ټول د خپل ټاټوبي ایرو ته راغونډ شول او د خپل هېواد سره به یې د مینې او خواخوږۍ اوښکې تویولې. کتاب مې زر بند کړ چې را ویښ شوم، نو زه هم د سکروټو په منځ کې ولاړ وم.

۲۰۱۳ نومبر ۲۸ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه او لمر

د لمر لوېدو پرمهال یې خپل نرم لاس زما په اوږه کېښود ، وړاندې غره ته یې ګوته ونیوه او راته وېې کتل

پوهېږې چې لمر ولې د وینو په رنګ سور دی؟

زه چې کله بې ځوابه شوم، نو هغې له اوږدې او وېرونکې چوپتیا وروسته خبرې پیل کړې:

همدا لمر له پېړیو راهیسې ددې وطن د غرونو شاته په پوره عظمت، خو مایوسۍ او پښیمانۍ سره لوېږي.

په وروستۍ شېبه کې هم ددې په انتظار وي چې موږ په مینه ووینې او د وینو په ځای زموږ د پښیمانۍ د اوښکو تصویر له ځان سره یوسي، خو هر ځل ناهیلی کېږي .

له یوه عالم حسرت او خپګان سره د غر تر شا پټېږي، له ځان سره په زرګونو ګیلې وړي، ټوله شپه په سلګو وي، ځکه سپېځلې او مهربانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړانګه يې د وينو هغه خاپونه وچې او له منځه وړي چې مورې يې هره ورځ د خپل وطن په شګو او خاورو تويوو.

همدا لمر سبا ته بيا له دې هيلې سره په ختيځ کې را اوچتيږي چې مورې به د مينې په ژبه پوهېدلي او له وينې به ستړي شوي وو، ځمکه به مو د پښيمانۍ په اوښکو وينځلې او د مينې او مهربانۍ ګلونه به پرې ټوکېدلي وي، خو داسې نه وي، بېرته ناهيلی شي او هر ماښام خپلې ژړاندې سرې سترګې خپل خالق ته وړي.

هغې خبرې بس کړې، زما په وجود لړزه راغله، حيران او هيجاني وم، ووېرېدم، هغې ته مې وکتل، خو ترخنګ مې نه وه. د ماښام تياره خورېده او د غرونو په څنډو د شفق سرخي راته سترګکونه وهل!

۲۰۱۳ دسمبر ۲۷ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما وطنه !

زما وطنه! زما د مینې او وینې له بوی او وربمې پللې شوې خاورې!

زما د محرومیتونو، دردونو، عذابونو او گناهونو په لمبو کې سو ځېدلی جنته!

پېړۍ کېږي چې زما له لاسه ستا د سمسورو او زرغونو پسرلیو نغمه ییز سهارونه او په طبیعي وربمو کې لمبېدلي ماښامونه په نیمایي کې مړاوي کېږي.

ستا ارمانونه او هیلې د ځوانۍ فصل ته له رسېدو وړاندې پاڼې پاڼې او د یوه پرلپسې ځور او وحشت غېږې ته په بې شرمۍ سره سپارل کېږي.

اې زما د هیلو او خیالونو ټاټوبیه!

زه هم ستا یو ځوان بچی یم، ستا په هغه خاوره کې مې خاپوړې کړې، چې د نړۍ له بلې هرې خاورې ارزښتمنه او د پېړیو پېړیو راهیسې یې د یرغلگرو او یا هم د خپلو زیارکښو او سرسپارلو بچیانو د پښو خاپونه له ځان سره ساتلي.

ما له همغه پیل نه تر ننه، کله مې چې د مور په گېډه کې له یوې وړوکې، خوسپېڅلې نړۍ دغه خاورینې او پراخې نړۍ ته سترگې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وغړولې، سپږمو مې د لومړي ځل له پاره ستا خاورینه وږمه حس کړه چې دخپلواکۍ او فطري یاغیتوب تر څنګ په کې یوه بل ډول او نا اشنا وږمه هم نغښتې وه.

زه هغه وخت نابلده وم، نه پوهېدم چې دځه بوی دی، خوکله چې کلونه وروسته له خاپوړو قدم وهلو ته ورسېدم، مور مې ویده وه او زه په پټه لومړی ځل بهرته ووتم، په کوڅه کې یو په وینې لړلی جسد پروت و، یو متر وړاندې ترې په وینو لمدې خاورې پرتې وې، په وړوکو منګلو کې مې را اوچتې کړې ، بوې مې کړې او دخپل زېږون شېبه مې ذهن ته راغله او ایله مې په یاد شول چې همدا وږمه مې هغه وخت په لومړي ځل حس کړې وه .

زما وطنه! سره د دې چې ستا سپېڅلې غېږه ستا له اصیلو بچو ډکه ده، ستا په غېږه کې په زړګونو داسې خبرې ژوند کوي چې خبرې یې د پرښتو په څېر سپېڅلې او ښکلې دي.

هغوی شپه او ورځ حتی ستا په وړوکې درد هم اوښکې تویوي، په رګونو کې یې د ایثار او مینې څپې ستا د غرنیو سیندونو په څېر غورځنګونه وهي، خو د هغوی دغه ارادې او جذبې د هغوی په سترګو کې د یوه لنډ خوب په څېر پاتې شي او سهار وختي له ویښېدو وړاندې یې د مخ پټو څېرو او واکمنانو تور خنجر له سینې وتی او په تلپاتې خوب ویده وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا واکې له پېړيو پېړيو راهيسې د داسې غلام صفته او خاينانو په لاس کې ده چې ستا د سبا او سوکالۍ په ځای له خپلو ناولو بادارانو، حرام سرايونو، ودانيو او عياشيو سره ډېره مينه لري، هغوی ستا دلونو د عزت په ځای دهغوی په عفت سوداګري کوي.

د عفتونو دغه سوداګر چې ځانونه ستا اصيل بچيان ګڼي او خپلې خونړۍ او داړونکې خبرې يې د پسونو په څېرو کې ټپې کړې؛ ټوله ورځ په دې فکر کوي چې د شپې د عفت پلورنې او عياشۍ محفل به يې ځنګه وي، خپل بادارنو ته به د هغوی د خوښ ساتلو له پاره ستا کومه برخه د ډالۍ په ډول وړاندې کوي.

دوی خپل اصل او فطرت هېر کړی، دوی په دې نه پوهېږي چې په څومره سپېڅلې او اصيله خاوره کې ژوند کوی، دوی د داسې کسانو غلامۍ ته په بې شرمۍ سره خپل سر ټيټ کړی چې اصل او ريښه يې نه ده معلومه، خاوره او هېوادونه يې له دوی وړوکي دي او بالاخره ځان يې په لوی لاس وړوکی کړی دی.

زما وطنه! زه پوهېږم چې ستا دغه بې شرمه واکمنان د ختمېدو نه دي او نه يې پلورلي ضميرونه بېرته خپلولی شي، هغوی د خپلو ضميرونو په څېر خپل راتلونکی او تاريخ هم پلورلی، زه د دوی د ورکېدو تمه نه لرم او نه له دې اړخه ستا د ځغورلو خوب ونيم،ځکه دوی د مېږيانو په څېر دي، شپه ورځ يې نامعلوم نسل په زياتېدو دی، نوي خاينان زېږوي او د دوی په غېږ کې د هېواد او عفت پلورنې درسونه وايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وطنه! زه ناهيلی نه يم، ما د هغوی د ورکېدو انځور له بلې زاويې ليدلی او زېری در کوم چې هر څه به ريښتيا کېږي او دغه د شېدو مجنونان به ستا په سپېڅلې خاوره کې د قبرونو له پاره هم يوه لوېشت ځای ونه لري، ډېر زره ده چې د هغوی د بادارانو ماڼۍ و نړېږي، بيا به د دوی کوم ملاتړی ونه ګورې او په رڼه ميدان به د خپلې بربادۍ په انتظار خړې سترګې ولاړ وي.

۲۰۱۳ جون ۲۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند ښېرې

مور ټول په یوه ماته او سورې ښېرې کې ناست وو، د سمندري توپان او اوچتو څپو یوه زړه ماتوونکې انځور راته له هرې خوا سترګکونه وهل، خو د ښېرې سپرو هر یوه د خپل زړه او درد کیسې را اخیستې وې. هغوی په خپلو خبرو کې دومره ګرم راغلي وو چې په سمندر خوربدونکې تیاره او وړاندې د مرګ خلاصه کړې وېرونکې غېږه یې نه لیده. د ښېرې سوریو او ماتو دړو ته د هېچا هم پام نه و.

ډېرو لویو او هوښیارانو هم د خپلې مینې او مینه ځپلو زړونو کیسې کولې، د خپلو معشوقو سره په خبرو او ښکلو مخونو او مجازي ښایستونو په ستاینو سر وو. دوی ټولو هېره کړې وه چې اوس د دوی مینه یوازې ښېرې ده او باید تر ټولو زیاته مینه له خپلې سورې ښېرې سره وکړي، څو له را روان سمندري توپان څخه خپلې مینې وژغوري. کله چې د توپان لومړۍ څپې د ښېرې په څنډو ولګېدې، نو له سرونو یې د مینې خمار او د هوسونو نشه والوته. ډېرو د خپل محبوب لاسونه پرېښودل او د ښېرې ماتو تختو ته یې د خپل ژوند د پایښت په هیله منګولې واچولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی ایله د مرګ په غېږه کې حس کړه چې لا خو مینې ته نه رسېدلې، لا یې روحونو له مرګ سره د مینې ازلي پیوند نه دی اخیستی او د هغوی د مینې ساحل لا ډېر ورانده د سمندري توپانونو او مرګوني څپو شاته د ژوند د بېړۍ ورتلو انتظار کوي.

۲۰۱۴ د مې ۲۱مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې پاڼې

راشه! چې نور د دغه خاموش مزار په څنډو بلې شوې شمعې مخ په مړه کېدو دي او په دې دښت کې د زړه ماتو د راز او نیاز دغه یوازینۍ مرجع هم زما د نور ژوند غوندې د تیارو په ناپایه سمندر کې مخ په ډوبېدو ده.

ستا هېر شول چې په یوه باراني ماښام ستړې ستومانه راغلې او د دې اغزن دښت په یوه ګوښه کې د دغه خاورین مزار په سر ولاړې ونې ته تم شوې او تر پاڼو لاندې یې دې د یوې شېبې لپاره پناه اخیستې وه، خو ماښام چې روانېدلې، نو څو شمعې دې هم په باران کې د همدې مزار له پاسه روښانه پرېښودې .

تا غوښتل په همدې ډول د همدغه تږې ونې د کوربه توب مننه وکړې، خو دا دې هېر کړي و، چې دغه تندې وهلې ونه له مودو وروسته د باران په څاڅکو کې څومره خوشحاله ده، د طبیعت نه د مننې سندرې زمزمه کوي، خو تا د طبیعت نه، بلکې د خپل طبیعت د خالق یوه لنډه مهالې ډالۍ ګڼې.

راشه! خیر دی، یو ځلې بیا راشه او خپلې بلې کړې شمعې دې په وروستیو څاڅکو او اوښکو کې په پخوانو سترګو بیا وګوره چې څنګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په یاد تر ننه د هر توپان او باران په وړاندې دغه خاورین مزار ته ولګېدلې.

د دغه شمعو له پاسه کوم ښیښه یې چتر نه و، خو دونو پاڼو یې په سر چتر جوړ کړی و او له بادونو سره یې ورته ستا د راتلو سندرې زمزمه کولې، دلته اوس د مزار له پاسه یوازې د غرنیو او وحشي پتنګانو د وزرونو سوې ایرې او له ونې رالوېدلې پاڼې د یادګار په ډول پاتې دي.

۲ مه مارچ ۲۰۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرګوني دره

پـوهېږم چـې سـتا ټـول دردونـه زمـا لـه لاسـه دي، پـوهېږم چـې يـو سـپېڅلی او مينـه نـاک زړه زمـا لـه لاسـه مـات شـوی، خـو زه هـم د تقـدير لاسونو مات کړی يم، ما لا په هغه لوري سفر نه دی پيل کړی، چې تـه مـې روان کړې.

زه لا هم د درد په همغه څلور لارې کې حيران ولاړ يم، ځان په ټول عالم کې راته يوازې ښکاري. په ذهـن کـې مـې تـه روانـه يـې، ګـورم دې چـې هر ماښام ترو بډه کېـدو وړانـدې او تـر سـهار وروسـته دې زمـا څېـره مخـې تـه ولاړه وي، خـو کرکـه رانـه نـه لـرې، زړه دې لا هـم همغسـې مينـه نـاک او سپېڅلی دی، لاهم همغسې د کور له کړکۍ وړاندې شنه ځنګل تـه ګـورې، زما تېر يادونه او له ځنګل سره تړلې مينه په کې حس کوې.

خو زه لا همغسې په تړږمۍ کې لار ورکی ولاړ يـم، مـا لا لـوری او منـزل نه دی ټاکلی. نه غواړم د نورو له عينکو د ژوند مرګوني او خطرناکې درې تـه وګـورم، هغـه دره چـې پـه غرنيـو ګلونـو او وږمـو بـه ډکـه وه او پسـرلني بـاران بـه جنتـي رنګونـه پـه کـې وشـيندل، نـن د نـاهيلۍ او درد ترووږميـو نيولې، زر ده چې په کې ورک شم ، خـو تاغـونـدې نـه وايـم چـې هېـر مـې کړه.

په ياد مې ساته، زه په يو چا پسې نه، په يو څه پسې ورکېږم.

۲۰۱۳ اپريل ۲۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

جزا

هغه د لوړې شملې او شخو برېتونو خاوند د خپلې تمانچې ټول جاغور د خپلې پېغلې لور په سينه کې خالي کړ، په شونډو يې فاتحانه موسکاه وغوړېده او خپلې مېرمنې ته يې وکتل

پرېږده چې له خپل مين سره يو ځای شي، خو زر جدي شو او د خپلې مېرمنې تر خوله يې لاس تېر کړ

په مينتوب مې کړې يې، که نه ستا جزا هم له دې مردارې سخته وه!.

۲۰۱۳نومبر ۲۹ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شاعر مقام

کلونه وړاندې د سیند پر غاړه یو سمسور او زرغون کلی اوبو لاندې کړ، ددغه کلي دوه اوسېدونکي چې ځنګله ته د ښکار له پاره تللي وو، داسې وخت خپل کلي ته را ستانه شول چې د کلي یوه نښه هم نه وه پاتې.

دغه دوو کسانو یو بل ته وکتل، شخړه یې وکړه، سره خپه شول، یوه ېې د ځنګل مخه ونیوه او دویم مخامخ غره ته روان شو.

کلونه تېر شول، یوه ورځ په دغه ځمکه د نوي جوړ شوي کلي خلکو په کوڅه کې دوه بوډاګان پسې اخیستي وو، یو یې له ځنګله راغلی و او بل له غره، د ځنګل نه راغلی سړی غلی و، په خبره یې هېڅوک نه پوهېدل، خلکو به ورته ملنګ او پیر ویل، خو له غره نه راکوز شوي بوډا به ټولو خلکو ته د هغوی په خوږه ژبه سندرې او شعرونه ویل، د دوی تر منځ یې د شاعر مقام ګټلی و.

۲۰۱۳ سپټمبر ۱۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه شپه

یو ماښام ناڅاپي له کوره ووتم، خپل کلی مې لـه ټولـو رنګینـو او زړه وړونکي ښکلا سره سره پرېښـود ، پـه غونـډیو او لمنـو کـې د ګلونـو وږم خـور و او د مخـامخ غونـډۍ لـه شـا نـه د کلـې د رمـې د ګـونګرو شـرنګا رانږدې کېده، چې د سپین ږیري شپونکي د لاړښوونې لـه مهربانـۍ ډک غږونه ورسره ملګري وو.

کروندګر او نور له کلي وتلي خلک بېرته را روان وو، خو یـوازې زه لـه کلي بېرته وتم، هغوی به د ماښام په تړږمۍ کې یوه شېبه تم شـول، مـا تـه به یې په ځیر ځیر وکتـل، خو چې د کوم نـا اشنـا ګومـان بـه یـې رابانـدې وکړ، نو بېرته به روان شول او سترګې به یې پـه کړکیـو او بـامونو لګېـدلو څراغونو پسې واخیستې.

زه زړه ماتی وم، ځان راته تر ټولـو ناکـام او نـاهیلی ښکارېدو، غوښـتل مې هېڅوک هم زما د ورکېدو په راز پوه نه شي او کلیـوال تـر عمـره عمـره د یوه زلمي د ناڅاپي ورکېدو کیسه په یاد وساتي او د دوبـي لـه دا ډول ګرمو ماښامونو سره زما نوم هم تړلی وي.

زه دومره په منډه او ترهه لاړم چې شېبه وروسته مې کلی له سترګو پنـاه شـو، یـوازې د لـوړو ونـو پـه څـانګو کـې پنـاه او تـت سـیوري ډېبـدل او ښکارېدل، کټ مټ لکه زما زړه چې اندیښنو او ناهیلیو لاندې کړی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وروستي ځل مې دا هر څه له سترګوتېر کړل او د يوې شنې خو اغزنې دښتې پای ته رسېدلی وم، دلته هم هرڅه خپلو ځالو ته ستنېدل او دخوښۍ غږونه يې ايستل، بيا هم يوازې زه ددوی خلاف روان وم.

د دښتې په پای کې راته يو ستر او دنګ غر مخامخ ودرېد چې سر يې تر اسمانه رسېده او په سر يې سپوږمۍ ځرکونه وهل، ما کله هم دومره لوړ او دنګ غر نه و ليدلی، غوښتل مې پرې وخېژم، خو چې کتل مې د ختو يوه لاره هم نه لري.

حيران ولاړ وم، په تياره کې يوې نرۍ لارې ته ځير شوم ځای په ځای کښېناستم، ستا د پلونو خاپونه او خوشبويي په کې وه او پوه شوم چې ته له ماوړاندې ددغه غره لوړې ختونکې يې.

لاره مې بدله کړه، شېبه وروسته يوه لوي سمندر ته ورسېدم چې بله غاړه يې نه ښکارېده او د دښتې غونډې پراخه و، د ساحل په غاړه سترې کښېناستم، کبان خپلو غارونو ته ننوتي وو.

له ساحل نه مې يو موټی خاوره را اوچته کړه، ستا د بدن خوشبويي په کې وه او چې ځمکې ته مې وکتل، نو ستا د پلونو نښې لا نه وې ورانې او شکېدلو بوټو ښودله چې تا هم د پورې وتلو لپاره لوړې قدمونه همدلته ايښي.

بيا مې لاس په تندي کېښود او لاره مې بدله کړه، له لنډ مزل وروسته دايرو او سکروټو يوه ستر امبار ته ورسېدم چې بل خوا ترې يوه لاره هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وه ، ایرې په مړې کېدو وې، خو بیایې هم د شپې په زړه کې سپرغۍ شیندلې، له ناچارۍ مې په همدې ډبرۍ لومړی قدم کېښود ، خو چې کتل مې له ما وړاندې پرې چا قدم ایښی، ورتېت شوم، بیاهم ستا د وجود وږمه او د سوو وزرونو بوی په کې و.

لاره مې بدله کړه او په همدې تیارو او نابلده لارو له اوږده مزل وروسته مې پام شو چې د یوه اوچت ګړنګ په سر ولاړ یم او په زرګونه متره لاندې ساحه کې داسې تیاره خوره ده چې هر سیوری په کې وېرونکې او خوړونکې بلا ښکاري.

ځای په ځای کېناستم په یوه تېره ډبره مې لاس کېښود او لوندوالی مې حس کړ او چې سترګو ته نږدې کړ، نو تازه وینې وې او ستا د وجود خوشبویي یې شېندله ، پوه شوم چې دلته هم له ما وړاندې ته در دېدلې یې .

نور نو راکې د مزل حوصله نه وه پاتې، پوهېدم چې هر لوری او پړاو له ما نه وړاندې تا لیدلی، بېرته را پاڅېدم، د کلي په لور را روان شوم او څو چې کلي ته را رسېدم، نو شپه تېره وه او د سهار مهربانه لمر کلی په غېږ کې اخیستی و، خو زما اوږدې د ناهیلیو له درانه بار نه سپکې وې، مخامخ راته تا له مینې ډکه غېږ خلاصه کړې وه او په موسکا دې راته وویل: "راشه! ایله اوس دې زه ومندلم، خپل منزل ته پخیر راغلې!"

۲۰۱۳ جنوري ۱۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستی مابنام

زه پوهېدم چې یوه ورځ به مې روغ زړه د ایرو په امبار او د سوو خاورو په یوه داسې ډېرۍ بدلېږي چې د وړلو لپاره به یې له صحرایي بادونو پرته زما اهونه هم دغه دنده تر سره کولای شي.

زه ان هاغه وخت پوهېدم چې زما دخبرو په مهال به ستا سترګې د لویې لارې د یوه نا اشنا مسافر غوندې په لرې پړاوونو کې خښې وې او زما د درد کیسې او ارادې ته به دې یوازې د سترګو او بڼو په مړاوو حرکتونو او خاموشه ژبه ځوابونه ویل.

زه پوهېدم چې ته له ما سره یې خو سترګې دې ډېرې وړاندې په هغه دښته کې ګنډلې چې یوازېتوب او چوپتیا یې ستا د ورتلو لېونی انتظار باسي او تلونکو سیورو درته لارې نیولې دي، ستا په نظر کې د هغه وېرونکي او وروستي مابنام وېره وه چې ډېر وړاندې درته داندېښنو او حسرت د غرونو په لمنو کې تم و.

تا په همدغه څو شېبو کې یوازې د همدې سوچونو په جال کې ښښتې وې چې په هغه لور دې مزل ملګری نه شته او په کنډو کپر لارو به دې هېڅوک هم دتندیک خوړلو پر مهال دلاس نیولو لپاره نه وي ولاړ.

ته په ما او ژوند دواړو بې باوره وې، سره ددې چې زه دې ژوند وم، خو د ژوند په خبر درته نه ښکارېدم او زما د زړه پټې اندېښنې دې زما د پښېمانۍ د ښښو او څلو په نوم منلې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا اخېر دې ته هم نه کتل چې ما له ټولو خلکو مخه ښه کړې وه ، د سفر جامې مې په تن وې او له وړاندې پړاوونو مخکې مې ستا په پښو کې د یون حوصله او د خپلې رنګین ماضي تت خو ښکلي انځورونه لیدل.

زه له تا سره یو ځای روان وم، خو تا دا حس نه کړه، چې زما د یون لوری کوم خوا دی او چېرته ځم؟ زما ګناه یوازې دا وه، چې ما دا جریت او بې ادبي ونه کړه چې ستا نه وړاندې شم او ته دې پلونه مې دې ستا تر قدمونو لاندې شي.

زه ستا په سترګو کې د مزل د پیل یوې اشارې ته تم وم، په سترګو کې مې د اجازې غوښتنه کوله، خو تا نه حس کولم، د هغه پیغمبر غوندې دې په سپېڅلي نظر اسمان ته کتل چې د وحې د راتلو انتظار وي، خو په ځمکه ولاړ هغه کس نه دې ونه کتل چې کتو او یوې اشارې ورته د وحې مانا درلوده.

بالاخره هغه شېبه راغله چې ته روانه شوې، له سره دې تر ژبه لاندې مخه ښه وکړه او همداسې روانه شوې، د مازدیګر په ګردونو او طلايي وړانګو کې مې له سترګو پناه شوې، خو زه لا هم په درناوي او خاکسارۍ همل‌ته ولاړ یم، یوازې دومره احساسوم چې زړه مې د پخوا غوندې روغ نه دی او سترګې به مې له نني ماښام وروسته د راتلونکي دغه ماښام سپوږمۍ ونه ګوري.

۲۰۱۳ فبروې ۱۷ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتله

په دې ترږمیو او تیارو کې اوښکې مه تویوه، د کوټې په کونج کې ستا د خاموشه سلګیو سوڼ سوڼ هېڅوک هم نه اوري خو ته به قاتله شې.
ته پوهېږې چې هره شېبه په خپل ستوني کې څومره تاندې سلګۍ وژنې؟
ته ولې له خپلو سترګو د خوب طلایي مرغان بېنوا شړې؟

هغوی اخر په دې ګلابي اسمان کې کوم خوا الوت وکړي، هغوی خو تا ته ستا د محبوب له پیغام سره راځي، دا ګناه خو ستا ده چې دغه قاصدان له راوړې پیغام سره خپل حضور ته نه پرېږدې، نور نو دا سلګۍ او خوبونه مه وژنه، هسې نه چې څوک در ته قاتله ووایي.

۲۰۱۲ ، د اپریل لومړۍ نېټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرني ګل

یو کلیوال سړی تر ټولو اوچت غره ته وخوت، د پسرلي ښکلا او غرنیو منظرو ترې سترپیا هېره کړې وه، نا اشنا او نوي غرني ګلونه یې له سترګو تېرېدل. د یوې ډبرې په څنګ یې په راشنه شوي غرني ګل سترګې ولګېدې، له زړه نه یې خوښ شو، بله لاره یې ونه لیده، مجبور شو چې له رېښو سره یې را وباسي.

ګل یې له ځان سره کلي ته راووړ، تازه غوړېدلي څانګې یې یو څه مړاوې شوې وې. د خپل کور د انګړ د نورو بوټو ترڅنګ یې په خاورو کې خښ کړ، اوبه یې ورکړې او خپله د انګورو د تاک سیوري ته ویده شو، ساعت وروسته یې چې سترګې وغړولې ګل مړاوی او ښکلا یې له لاسه ورکړې وه. کلیوال سړی غوسه شو او ګل ته یې وویل:

ته څومره کبرجن او مغرور یې! هلته دې په هاغه وچ کمره کې نه خاوره د خاورې په څېر وه او نه دې په مړه ګېډه اوبه لیدلې وې، دلته مې هرڅه در کړل، نرمې خاوره، د منګي له اوښکو رڼې اوبه، خو بیا دې زما په انګړ کبر وکړ، هسې مې درسره دومره نیکي وکړه او ځان مې ستړی کړ.

کلیوال بېرته ویده شو، خو د مړاوي شوي غرني ګل درد او فریاد هیچا هم هس نه کړ، د هغه چیغو ټول کلی په سر اخیستی و او د ماتو څانګو له درده یې نارې وهلې ... " انسانه! ستا مینه څومره له وحشته ډکه ده، تا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېڅکله هم د خپلې مينې مقام او منبر ونه موند ، ستامينې لا هم د عقل جامې نه دي اغوستې او خپل بربنډوالی درته نه ښکاري، تا لا هم د ازادۍ لاره نه ده ليدلې او نېکيو دې د زرګونو بديو جامې اغوستې ..."

زه خپل کليوال په ګاونډ کې د خپلو کتابونو منځ کې ويښ ناست وم، د غرني ګل خبرې مې واورېدې او ډېر نور کليوال يې هم په ژبه پوه شول، خو هغه سترې کليوال اوس هم په خپل انګړ کې د انګورو تر تاک لاندې ويده دی.

۲۰۱۴ د مې ۱۲ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه او دعا

هر وخت مې چې د ناروغۍ په بستر د ارام ساه اخیستې، نو پوهېدلې یم چې ستا په زړه کې د دعا الفاظو غزونې کړې، خو غربو دومره نیولی یې چې د شونډو خوځول هم درته ګران ښکاري. زما لپاره همدا بس ده چې در یاده یم او په دې له ټولو خلکو ښه پوهېږې چې ولې ناروغه یم او کله به روغه شم.

اوس زما دعا ګانې له هغه چاسره ملګري دي چې هر سهار ماښام مې راته لاس په نام ولاړ دي او د دې ښار په غوره طبیبانو مې ګرځوي، رښتیا هم هغوی څومره پاک زړي دي، کاش ستا په ځای له دوی نه پر یوه مینه شوې وی او د طبیبانو وخت مې نه ضایع کولی.

۲۰۱۴ د مارچ ۳۱مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نالوستې مينه

کله مې چې خپل وروستۍ شعر بشپړ کړ او په پوره درناوي، ستا په حضور کې د هغه وړاندې کولو ته حاضرشوم، نو ستا شونډې درېدلې او سترګې دې د شعري پاڼو پر ځای زما د قلم په ډډو لګېدلو طلايي غميو کې ګنډلې وې.

ايله هلته وپوهېدم چې خپل ټول شعرونه مې يوې نالوستې مينې ته ليکلي دي.

۲۰۱۳ اکتوبر ۱۹مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیبه

اوس هره ورځ د لمرختو او غروب پر مهال، د خپل ژوند د کتاب خوري وري پاڼې او تت بابونه یو پر بل پسې اړوم، خو تر اوسه مې هم په کې داسې یوه شیبه ونه موندله چې په کلي کې زما د ماشومتوب د ماښامونو په څېر ښکلې او د شاعر د خوبونو په څېر رنګینه وي.

۲۰۱۳ اکتوبر ۱۷ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنتي وږمه

ماشـوم وم، مـور مـې یـو غرنـی ګـل راکـړ، بـې رنګـه او بـاد وهلـی معلومېده، د مور سترګو ته مې وکتل او ګل مې بوی کړ، پـه ذهـن مـې د کلیوال پسرلي جادويي وږم خور شو، یوې جنتي وږمې په خپل پلو کې را ونغاړلم.

د فطرت سینګار شوې ناوې غاړه راکړه، غرونو ته وختم، پـه سـیندونو کې ورک شوم، په چینو کې وبهېدم او د هوا له څپو سره مې لوبې وکړې، خو چې بېرته را ستنېدم، نو د مور له هر پل سره مې له ګلونو ډکې تاندې ونې ولاړې وې او له هرې ډبرې سره یوه لګېدلې شمعه ایښې وه .

۲۰۱۴ د جون ۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پته ښکلا

مورږ دواړه د ژوند په سمسوره دښته کې د باد له مسیر سره څنګ په څنګ روان وو. یوازې خپلې لارې ته مو کتل، شا وخوا ښکلاوې او منظرې مو نه لیدې.

په یوه دمه ځای کې تم شوو. پاس اسمان ته مو وکتل، یو قوي او د غښتلو پنجو لرونکی شاهین په هوا کې د باد د مسیر خلاف روان و، په پوره شهامت یې وزرونه خوځول او طلايي بڼکو یې لمر ته خپله ښکلا او ځلا شیندله.

په همدې شیبه زه غلی وم، خو هغه پوهېده چې د څه په اړه فکر وړی یم، لکه زما خیالونه چې لولي راته وویل: باید همت وکړو، ځکه چې رښتینې او پټه ښکلا له همت او شهامت سره ځلېږي او زموږ ښکلاوې د بې همتۍ، وېرې او کمزورۍ هوډ تر پردو لاندې په مرګونې خوب ویدې دي.

۲۰۱۴ د جولای ۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاغذي ګلونه

هغه ښکلې ورځ در یاد کړه چې د پسرلي په شنه سهار درته په بڼ کې د ساعتونو ساعتونو انتظار وم او له لمر راختو سره دې د ګلونو یوه ګېډۍ راکړه، پرته له دې چې ورته وګورم، ګلونه مې غېږ کې ونیول او ستا د مخ په ننداره وم.

کله چې روانېدلې، زما سترګې له اوښکو ډکې شوې، ستا راکړو ګلونو ته مې پام شو، خو وږمه او نرمي یې نه وه. په لومړي ځل مې د کاغذي او مصنوعي ګلونو ډالۍ ولیده او د بڼ رنګا رنګ ګلونو ته مې وکتل.

۲۰۱۴ د فبروري ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې زما ستونزو !

اې زما ستونزو! د دې نړۍ ډېر دردېدلي وګړي له تاسې شکایت کوي، د شپې او ورځې په پټه او ښکاره پـه چیغـو چیغـو ژاړي، پـه تروږمیـو او لمر ځرک کې سلګۍ وهي، خپلو دوستانو او خواخوږو ته خپل دردونه او شکایتونه بیـانوي، د هغـوی د درد او سـتونزو کیسـې، کوڅه پـه کوڅه، کلي په کلي او ښار په ښار د سکروټو په څېر خورېږي، ډېر نـور خلـک یـې هم په اړه سوچونه او پټې خواخوږۍ ښکاره کوي.

دوی د خپلې نړۍ د بې وزلو او دردېدلو وګړو په نوم ستایي او دا چې لا هـم پـه دومـره درد او سـتونزو کـې ژونـدي دي، د اتلانـو او درحـم وړ انسانانو په توګه یې یادوي، خو داسې کسان هم کم نـه دي، چې پـه دوی پورې خاندي، له درد او زګېروو یې د یـوې ښکلې سندرې پـه څېر خونـد اخلــي، کـــه مخـــامخ نـــه وي نـــو پـــه ذهـــن کـــې ورســـره نـــاځي.
زه بیا له دوی نه بیخي بل ډول یم، له تاسې او د خپل ژوند له بل هر کړاو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره له زړه نه مینه لرم، حتی هغه وخت مې هم زړه نه ماتېږي چې د خپل پلار په قبر د ګلونو ګېډۍ ږدم او په هديرو کې د خپلو نوم ورکو دوستانو بې نښو مزارونه لټوم.

اې زما ستونزو! زه مو په بيا بيا مننددوی يم، بيا بيا مو په خپلو شعرونو او سندرو کې د شکايت په ځای بې ساري ستاينې کوم. همدا تاسې وئ چې زما زړه مو صيقل کړ، زما ذهن او ضمير ته مو د صبر او استقامت طلايي پوښ ورکړ. همدا تاسی وئ چې ما ته مو خپل دوستان او دوښمنان په ښه ډول را وپېژندل او له سلګونو مخ پټو څېرو مو تور نقابونه لرې کړل.

ستاسې له برکته زه اوس په سلو څېرو او سلو نقابونو کې پټ انسان پېژنم، په شونډو نخېدلې زهرجنې او د شاتو په څېر خوږې موسکاوې سره بېلولم شم، اوس مې پرېکړه کړې چې له ډېرو تش په نامه ښاغلو د تل له پاره لاره بېله کړم.

څکه اوس راوبښ شوی يم، د دې پر ځای چې له چاسره متقابل عمل وکړم، لاره ترې بېلوم، حتی هېروم يې، د خپلو خوږو دوستان له البم نه يې تصويرونه سيند ته غورځوم، بايد همداسې وکړم، څکه اوس د خپلو دوستانو په سترګو کې د لومړي نظر په مانا پوهېږم او راته څرګندېږي چې هغوی راسره د ژوند تر کوم پړاوه ملګري کولای شي!
اې زما ستونزو! همداسې تاسې وئ، مننه درنه کوم چې د ژوند په رېښتني مانا مو وپوهولم او د دوستانو د انتخاب ځواک او شعور مو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راکړ، اوس په دې په دې پوه شوم چې لارې مې له چا سره شریکې او له چا نه بېلې دي.

ډېر ښه وشول، د ژوند په قدر پوه شوم، له یوه درانه خوبه مو راویښ کړم، که تاسې نه وئ، نو تر ننه به د بې پروایۍ او خوشباورۍ په رنګین سمندر کې ډوب وم. هیله ده چې یوازې مې پرېښېږدې، زه د اسرافیل تر شپېلۍ پورې درسره مینه لرم او په خپله ټوله لېوالتیا مو غواړم، هغوی چې په ژوند کې تاسې نه لري، نو د ژوند په مانا هم نه پوهېږي!

۲۰۱۳ مې ۱۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

انځور

د باد د ډېرې کمزورې څپې له را الوتو سره هم سترګو ته لاس نیسم، ددې لپاره نه چې زه له بادونو سره نا اشنا یم، یوازې ددې لپاره چې زما په سترګو کې ستا د وروستي دیدن پرمهال پاتې انځور وران نه کړي

.هسې نه چې له ورانېدو سره یې په خپلو کسو کې ستا د تازه انځور د کښلو پرمهال مې ذهني ګډوډۍ واخلي او ستا د ښکلا په انځور کې رانه دروغ وویل شي.

۲۰۱۴ د مې ۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا لپه

کله چې د تګ پرمهال سترګې پټې او لاسونه راته په دعا اوچت کړې، نو د خپل منزل له راتلونکي ستړو څخه بې پروا په يوه بله رنګينه نړۍ کې ګرځم، هغه نړۍ چې جنتي هوا لري او ما پرې د سکون نوم ايښی.

زه پرښتې ګورم چې د دعا د امين له پاره دې ليکه ولاړې وي او داسمان په لور په خوښۍ پروازونه کوي، ما هم په وزرونو ورسره واخلي، د منزل په لور مې په هوا کړي، خو چې تا همغسې پټې سترګې ولاړه وګورم، نو زه هم درته تم شم او پښې مې بېرته په خاورينه ځمکه مېخ پاتې شي.

زما تګ له ځومره درد او ستا دعا له څومره سپېڅلو رازونو او نازک خوږلت ډکه ده. هو زه نور ځم، لپه دې پر مخ راتېره کړه، هسې نه چې په دغه شېبه د اسمان له اوښکې ډکې سترګې هم له درناوي بندونه مات کړي او ستا اوښکې په کې ورکې شي.

۲۰۱۴ مارچ ۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچ شوی ګل

ګل دې راکړ او ولاړې، ستا انځور تر ډېره د همغه تازه ګل په پاڼو کې پاتې و او د ګل د ښکلا یوه برخه شو.هو! له ما نه دا هم هېر شول چې در پسې وګورم، و دې څارم او په زوره زوره درپسې چیغې ووهم، خو نه پوهېږم چې تا د راکړي ګل په پاڼو کې څنګه اثرناکه او خماري وږمه شیندلې وه چې زه یې له ځمکې سره د ونې په څېر کلک وتړلم. اوس چې ستا د بېرته را ستنېدو شېبې را لنډې شوې، نو زما زړګی په رېږدېدو دی، ګوتې مې لړېږي او له وچ شوي ګل نه یوه یوه پاڼې ځمکې ته لوېږي.

ستا هر کلی رانه هېر دی، په یوه ښکلي عذاب کې راګیر یم. کله چې ته ماته را ورسېږې او زما په لړزانده ګوتو کې خپل وچ شوی ګل وګورې، نو زه به څه ځواب درکوم؟ کاش چې طبیعت ژبه درلودی او هوا درته هغه ټوله کیسه کړې وې چې ستا په نه شتون کې دلته په ما تېره شوه او رښتو مې د خارو رنګ واخیست.

۲۰۱۴ فبروري ۲۳ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پسرلی شي

له پسرلي سره؛ ددې لپاره نه چې غرونه او لمنې شنې کېږي، ددې لپاره نه چې له ويالو او سيند غاړو د لنده بل او له دښتو او لمنو د سپېلنيو او شينشوبو بوی راځي، ددې لپاره هم نه چې کروندې، پولې او پټې به د شپانه د شپېلۍ او د ژمي سړو وهلي کروندګر د سندرو غږ واوري.

ددې لپاره هم نه چې د باران ميده څاڅکي او د ناوو مترنم اواز به راته د ماشومتوب د پاچاهۍ څو تللې ورځې بېرته را يادې کړي ، يوازې په دې ورسره مينه لرم چې په راتلو يې ستاسې د دروازې او انګر په منځ کې ولاړې ونې هم هغسې ګلان او رنګونه شيندي، له کوم رنګ چې تا خپلې ټولې جامې ګنډلې.

اوس داسې فکر کوم چې د کوڅې د ټولو کورونو په دروازو او انګړ کې ولاړو ګـــــــــــــــــــــــل ونـــــــــــــــــــــــــو ستا له جامو رنګ اخيستی.

۲۰۱۴ د فبروري ۲۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدای زور

مور مې راته وایې:

زويه! ته زما د نورو اولادونو په څېر يو اولاد يې، خو هر وخت چې د خلکو منځته ننوتې د هغوی خدمت دې وکړ، د سپين ږيري او بوډۍ لاس دې ښکل کړ، د همزولو قدر دې وکړ او د ماشومانو په سر دې لاس راتېر کړ؛ نو هلته به بيا د خلکو په منځ کې خپل ځان پيدا کوې. کوښښ کوه چې په خلکو کې ژوند وکړې، له خلکو لرې ژوند مرګ دی، ته کمزوری يې خو که د خلکو منځ کې وې؛ نو ستر ځواک يې، زموږ نيکونو ويلي چې"د خدای زور د خلکو زور دی"

۲۰۱۴ د فبروي ۲۰ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما خوښي

زما په هره خوښۍ بيا هم د غم او وير سيورى خپور و. زه هېڅکله وزګار نه شوم چې خپله خوښي ونمانځم او له خدايه د هغو څو شېبو مننه وکړم چې زه يې په کې ستا د مينې په اسمانۍ ډالۍ ونازولم.

زه پوهېږم چې زما د وزګارتيا او مننې کولو وخت هغه مهال راځي، کله چې ستا په لور د يوه اوږده سفر لپاره ملا وتړم او له خپلو ټولو مينه ګرو ملګرو سره په مينه مخه ښه وکړم.

۲۰۱۴ د جون ۱۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان او خدای

سره له دې چې د خدای"ج" په شتون او عظمت يې پوره باور درلود، بې ساري مينه يې ورسره وه او د ځمکې پرمخ يې د هغه د استازي په توګه يوه سپېڅلې دنده اجرا کوله، خو د ادم د دغه زوی په زړه کې بيا هم دا هيله وه چې خپل محبوب مخامخ له نږدې وګوري. خدای"ج" ورته وويل چې د دې غوښتنې په اړه دې کوم ممانعت نه لرم، خو ته به يې توان ونه لرې او زما ليدل به درته ګران وي، خو بنده د خپل فطرت له مخې همغسې شله و، غوښتل يې خپل محبوب له نږدې وګوري او خپله دا غوښتنه يې پوره شي.

خدای"ج" ته ګران و او غوښتنه يې قبوله کړه، په يوه توره وهمناکه شپه يې خپل نور د طور پر ځمکه ور وښود، د تلوسې اخيستي انسان سترګو د دغه نامريي جلوو د ليدلو تاب ونه درلود، په کمزوري زړه يې ضعف راغی او په هغه ځمکه ځای پر ځای کېناست چې د خپل خالق د ښکلا او عظمت جلوو په خپل نور کې رانغاړلې وه.

کله چې را په خود شو او خپله نړۍ يې حس کړه، بيايې نو هېڅ وخت هم دا غوښتنه ونه کړه او سر په سجده پرېوت، ټولو کايناتو يې ننداره کوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای هم په مینه ورته کتل. دا د خدای"ج" او انسان تر منځ لیدنه وه. دې انسان له دې پېښې وروسته خپل پیغام ټولو پیروانو ته ورساوه او د ټولو باور د خپل خالق پرعظمت او مهربانۍ لا زیات شو.

له هغې ورځې پېړۍ او زمانې تېرې شوې، خدای"ج" خپله مینه، مهربانۍ او غضب په بېلابېلو بڼو انسانانو ته ورښکاره کړ، خو اوسنی انسان دومره سپین سترګی شوی چې سترګې یې د دې مینې او مهربانۍ پر جلوو هم نه برېښي، ښایي ړوند شوی وي چې د خپل خالق مینه او غوسه نه شي درک کولی.

دا خو لا پرېږده، هغه ځمکه یې هم په خپلو وینو ولړله چې په طور کې خدای"ج" د خپل جلال او جمال په نامریي جلوو ښکل کړې او وینځلې وه، د هغه ګران استازي پرې هملته سجده لګولې او د بندګۍ تلپاتې ورمې یې پرې شیندلې وې.

د اوسني زمانې انسان، چې د خدای"ج" مینه او مهرباني نه شي درک کولی، زړونه یې د جلال په نوراني وړانګو نه دي لمبېدلي؛ نو د جلال او غرور وېره هم د هغه په وجود کې ځای نه لري، دی چې خپله ځان د جلال او جمال خاوند ته نه ورنږدې کوي، نو هغه به څنګه دده سره مینې او خبرو ته را وړاندې شي.

۲۰۱۴ د مارچ ۱۰ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځه

ته د اور او وینو د هېواد ، هغه په وینو سره ګلغوټۍ یې چې خلک دې یوازې له رنګ او ښکلا خوند اخلي، خو کله یې هم دا سوچ نه دی کړی چې ستا سور رنګ له څه جوړ شوی او ولې په وینو سره یې؟
ته هغه اسماني پرښته یې چې د خدای په نړۍ کې، په اور سوې او سوزنده ځمکه را کوزه شوې، خو د دې پرځای چې د پښو نازکې ګوتې دې، له سوزېدو وساتي، خپل مخ دې راپټ کړ، خپله انساني ښکلا دې په تور پړوونې کې را ونغاړله.

ته پرښته یې! ته د نارینه ښکلا او ځواک یې، ته هغه پرانېستې کتاب یې چې هر څوک دې نه شي لوستلی او په ژبه دې یوائې هغه کسان پوهېږي چې د معنویت په اوبو یې خپلې سترګې وینځلې وي. هو ته پرښته یې! هغه پرښته چې په سپینو جامو دې د دې خاورې غبار او لوګی پرېوتی، خو رنګ دې نه دی بایللی.

۲۰۱۴ د جنوري ۲۹مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ازادۍ وږمه

مور يې په زندان کې وه. تل به يې خپل کوچني ماشوم ته چې په زندان کې زېږدلی و، د بهرنۍ او ازادې نړۍ کيسې کولې. خپل ماشومتوب به يې ورته يادوه، خو کوچنی زوی به يې له خبرو سترى شو؛ د زندان د تنگې کړکۍ په وسپنيزو پنجرو به يې نازکې گوتې کېښودې او بيا به يې سر د مور په غاړه د ننه کړ، د ازادۍ ښکلې وږمه به يې حس کړه.

د مور سترگې به يې هم له اوښکو ډکې شوې، حالت به يې هغې ښوونکې ته ورته و چې په درس پوهېږي، خو خپل زده کوونکي نه شي پوهولی. پوهېده چې خپل ماشوم ته ښکلي دروغ وايي، زر به يې پنجرې ته شا کړه، په تنگه کوټه کې به تياره خوره شوه او نور به نو د دې سيوري هم نه ښکارېده.

۲۰۱۳ دسمبر ۲۹ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خدای دې سپارم

د مخه ښې پرمهال مې مخې ته مه ودرېږه، هسې نه چې په چيغو چيغو ټوله کوڅه خبره کړم او ته له هغه سفره پاتې شې چې زما لپاره يې کوې. زه چې اوده وم، ته پاڅه، ولاړ شه او چې له کوره بهر لرې شوې، نو په خپلو غوږونو کې ګوتې کېږده، يا دې مبايل کې کومه سندره اوره، ځکه چې هلته به زما چيغې د تم کېدو نه وي او نه به د چا پروا ولرم.

مه بې زړه کېږه، هر څه په زړه تېر کړه، خو راستون نه شې، ځکه ستا سفر زما لپاره دی او زه مې خپل ګران ته ځای پرځای ناستې نه، حرکت او سفر غوره ګڼم هو ګرانه!

په خدای دې سپارم!

د اګست ۱۳مه ۲۰۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروغ

کله چې ټول طبیعت زما د محبوب جامې واغوندي او هره خوا راته یوازې د هغې په څېرو پوښلې ښکاره شي، نو زما خپله څېره به هم پردۍ وي، ځکه چې زه هم د طبیعت یوه برخه یم او ټولو ته به په کې ته ښکارې، اوس راته ووایه چې تا له خلکو څنګه پټه کړم او تر کومه به ورته دا کمزوري دروغ وایم چې زه دې نه پېژنم؟

۲۰۱۳ د اپرېل ۱۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندرغاړې

همدا اوس مې هم په غوږونو کې ستا د تازه سندرې شور ځپې وهي، په تالار کې د ناستو کسانو د لاسونو چکچکو مې د اوربدو حس دومره کمزوری کړی چې د خپل زړه دربا هم نه اورم.

باید وپوهېږې چې ما درته هېڅکله هم لاس نه دی پړکولی، زه هېڅا ته هم د کاذب شخصیت ورکولو عادت نه لرم. ما درته په تالار کې ډېرې چیغې ووهلې، چا مې غږ وانهورېده، دا دې یو ځل بیا درته وایم:

هغه ښاغلي چې تا ستایي او چکچکې درته وهي، هغوی ستا د هنر، اداګانو او سندرو مینه وال نه، بلکې ستا د وجود او ښکلا لېونیان دي، ځکه ستا هنر لا هغه مقام ته نه دی رسېدلی چې په زرګونو زړونه په یوه شور وپاروي.

۲۰۱۳ د نومبر ۳۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوندۍ کیسه

 څو پېړۍ وړاندې په دې جونګړه کې یو مین اوسېده، د شاوخوا ټولو کلو لارې او کوڅې یې له زهیرو او کاواکه قدمونو سره اشنا وې، خو هېڅکله هم پر دې بریالی نه شو چې د رواجونو له فولادي دېوالونو او سرو کرښو هاخوا د خپلې مینې په رنګینه نړۍ کې قدم کېږدي. هغه په خپل دې ارمان پسې ملنګ او یوه شپه په خپله جونګړه کې له یو عالم ناهیلیو او ماتو سره مړ شو. پاک زړو کلیوالو له هدیرې لرې په خپله جونګړه کې خښ کړ، خو د مینې کیسه یې ژوندۍ پاتې شوه.

یوه پېړۍ وروسته یې د هغه پر جونګړه یو ښکلی زیارت او دنګ څلی جوړ کړ، په ډېر کم وخت کې په ټوله دره کې د یوه لوی انسان په نوم مشهور شو. اوس ورته سهار او ماښام مینان راځي، د زیارت جنډې یې ښکلوي، تر همدغه دنګ څلي لاندې اوښکې تویوي. له دوی نه هر یو له خپل محبوب سره ترې د وصال هیله او دعا کوي، خو هغوی نه پوهېږي چې تر دغه څلي لاندې ویده انسان خپله هم په همدې ارمان له نړۍ سره مخه ښه کړې او تر دوی هم بې وسه و.

۲۰۱۴د اکتوبر ۳۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټکنالوژي

د پوهنتون د مطالعې او معلوماتو په تالار کې د پوهنتون یوه افغان پروفیسور په بشري ژوند د معاصرې تکنالوژۍ د اغېزو او سترو ګټو په اړه لکچر ورکاوه.

د نړۍ د بېلابېلو هېوادونو محصلین او د همدې پوهنتون استادان ورته غلي ناست او د پروفیسور مطالعې او معلوماتو ته ګوته په غاښ وو.

پروفیسور له یو ساعت لکچر وروسته د ګډونوالو په چکچکو بېرته خپلې څوکۍ ته را کوز شو، ټول ورته د درناوي په دود په خپلو ځایونو کې ودرېدل او په سترګو کې یې ورځخه بې ساري مننه په څپو وه.

له څنډ پرته د څو دقیقو تفریح لپاره د ستیج شاته د ټلویزیون لوی لګېدلی سکرین روښانه شو، د کوم اروپایي ساینسي ټلویزیوني چینل خبرونه پیل شول .

د امریکا د ناسا ادارې د نوو پرمختګونو او سپوږمکیو په اړه تازه راپور خپرېده، په مریخ او نورو سیارو کې د انسانانو د ژوند د امکان برابرولو په هڅو خبرې روانې وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د راپور له خلاصېدو سره په ټلويزيون ناڅاپه د افغانستان تصوير راغی، د چاپيريال او طبيعت په اړه يو راپور پيل شو، د ختيځو کوروڼو ور ها خوا په غرونو او کروندو کې خلکو د ځان تودولو او سونګ د لرګيو لپاره شنې ونې پرې کولې.په بله صحنه کې څو ماشومانو د اوبو په روان ټانکر پسې بوشکې په لاس منډې وهلې .

ټولو محصلينو او استادانو د افغان پروفيسور خوا ته سترګې واړولې، د پروفيسور په تندي خولې را ماتې وې او د نيکتايي په څنډه يې ژر ژر خپلې عينکې پاکولې.

۲۰۱۵ د فبروري ۱۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړیتوب

درې واړو ماشومانو د هوټل مخې ته په پلاستیکي کڅوړو کې کاغذونه او خځلي ټولولې، هوا سړه وه، د باران له یخې څپې سره زړه نا زړه په مخامخ هوټل ورننوتل، د بخارۍ له تودې هوا سره یې د رنګارنګ خوراکونو بوي هم پزې وتخنولې.

د هوټل د خدمتګارانو له وېرې د بوټ وبستلو په ځای کې غلي ودرېدل، د خلکو خنداګانې او خبرې یې اورېدې، ځنګ ته په دېوال لګېدلي ټلویزیون ته یې پام شو.

ډله ښکلو کوچنیو نجونو او هلکانو په تودو جامو کې لوبې کولې، په بله صحنه کې د اوږده مېز له پاسه ډوډۍ ورته اېښې وه او خندل یې، له یوه موزیک وروسته بله صحنه را ښکاره شوه د کتابونو له کڅوړو سره په یوه مرمرین دهلېز کې روان وو، د کومې موسسې خارجي کارکوونکو ورته چکچکې وهلې، د ټلویزیون په صفحه په غټو کرښو ولیکل شول"ماشومانو ته لومړیتوب"

خو همدا شېبه د هوټل د دوو خدمتګارانو پام ور واوښت، د بخارۍ له څنګه یې لرګي را اوچت کړل او د ټلویزیون څنګ ته په ولاړو ماشومانو یې ور منډې کړې.

ماشومانو له وېرې شاوخوا وکتل، د هېڅ پام هم دوی ته نه و، په یوه منډه د هوټل له دروازې ووتل او تر وړاندې سړک پورې یې د هوټل د خدمتګارانو له وېرې په باران کې منډې وهلې.

۲۰۱۵ د فبرورې ۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلا او ملنګ

په زرګونو ښو او ښېرو راڅرګنده شوې، په هره ښه کې تر پخوا ښکلې او زړه را ښکوونکې وې، کله به دې په ښېښه يي پياله کې د بندي سپين نرګس جامې اغوښتې وې او کله به د لرې دښتې د تندي وهلي غاټول په ښېر مړاوې ولاړه وې.

تا غوښتل چې په خپلو دې ټولو پردو کې زما ستره مينه و ازمايې، زما له سترګو او زړه نه امتحان واخلې، خو ما په خپله مينه له باور ور ها خوا ايمان هم درلود او ستا په هره ښه کې مې يوازې ستا د زړه او ضمير سپېڅلې ورېمه حس کوله.

زه پوهېږم چې دا ته يې او ټوله يوه ښکلا ده چې د يوه ملنګ انسان د زړه او نظر امتحان اخلې، خو نه پوهېږې چې د هغه زړه هم د خپل نظر د پنجرو شاته بنديوان دی او له خپل زندان سره بې کچې مينه لري.

۲۰۱۵ د فبرورې ۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپیر

د روغتون په انتظار خونه کې یې په لړګینه چوکۍ اړخونه بدلول، د روغتون سپین سرې خدمتګاره ور غوږ ته شوه .
زویه اندېښنه مه کوه! خدای به هر څه پخیر تېر کړي، دا د څوم اولاد دی؟
سړي په اندېښنه سر اوچت کړ
پنځم... ټولې لوڼې دي. کاش چې خدای دا ځل زوی راکړي.
سپین سرې لږ جدي او غوسه شوه .
هی زویه! دا څه وایې، لور او زوی یې چا په کې را ایستلي، هېڅ توپیر نه لري، په دې خبره ګنهګارېږې، د خدای غضب به دربانديې نازل شي...
سپین سرې د زوی او لور د برابرښت په اړه خبرې کولې چې د دهلیز په کونج کې له لګېدلي وړوکي لاسپیکر غږ وشو. سپین سرې په منډه ولاړه او یوه شېبه وروسته بېرته هغه کس ته راغله.
مبارک شه! پخیر تېر شو، د اولادونو مور رکه روغه ده او...
سړي خبره ورپرې کړه
یاني بیا هم نجلۍ ده؟
سپین سرې د هو په دود سر وخوځاوه او د سړي په جیب یې سترګې وګنډلې .
زما زېرې... یوازې درې سوه اوغانۍ(افغانۍ) که هلک وی، بیا مې اووه سوه اوغانۍ درنه اخیستې!

۲۰۱۵ د فبروري ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سولې ته!

اوس نو ته هم زما د ستومانه ژوند د کتاب په پاڼو کې یوه ورکه هیله شوې. له تا سره زما مینه ازلي وه، ته زما د نیکه د پټکي ګل او د شملې عظمت وې، ته زما د نیا د ټیکري غرور او سپېڅلتیا وې، خو نن د داسې ناولو کسانو تورو منګولو او دروغجنو ژبو ته لوېدلې یې چې په غوښتلو دې شرمېږم.

هغوی چې په تا پسې نارې وهي، له تا سره یوه زره هم مینه نه لري او وجدان یې د جګړې په دوزخي لمبو کې داسې سوځېدلی او تک تور دی چې د مینې په تباشیر پرې د جنت د کلمې یو توری هم نه شي لیکل کېدلی.

ته ډېره سپېڅلې یې، خو دغه پست ضمیره او پلورل شوو سوداګرو له مور نه په ډېره لویه بیه اخیستې یې، تا اوس د هغوی په رنګ شوې یې، زما په شعرونو او نورو کیسو کې ستا لپاره یوه زره ځای هم نشته.

زه اوس له دې نمایشي افسانو سره هېڅ مینه نه لرم. ته اوس د جګړې رېښتیني کیسه یې او د جګړې له هغو سوداګرو سره اوسېږې چې تش ستا په نوم مین دي، خو روح یې دې په خپلو تورو منګولو له ستوني نیولی. بیا هم هیله کوم، رانه خپه نه شې، زه دې په دې جامو کې نه غواړم.

د جنوري ۱۲مه ۲۰۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

اریکه

زموږ اریکه ډېره عجیبه وه، نه ماته ځان د هغې ښوونکی ښکارېده او نه هم د هغې پوهه د زده کوونکو په څېر ابتدایي او کمه وه. د ژوند ډېر داسې اړخونه به وو چې ما به له یوې زوایې ورته کتل، خو هغې له بلې او د نظرونو دې اتصال به د بشپړتیا تر پولې رسولو.
زموږ دواړو موخه یوه وه او د فطرت په پټو ښکلاوو پسې سترږي ستومانه وو، خو په دې مزل کې مو یو ډېر څه له یو بل نه زده کړل، هغې ماته مینه را وښوده او ما د مینې پاللو او ښکلا ستاینې روزنه ورکړه.
هغې زما په مخکې د خپلې ښکلا زرین کتاب پرانېښت او ما ددې کتاب په تورو او څېرکو کې د ځان ورکولو او د ابدي حسن د موندلو او لټون هنر وریاد کړ. موږ دواړه د یوه بل ښوونکي او زده کوونکي یو .
زموږ اریکه ډېره سپېڅلې او عجیبه ده، کله چې سره مخامخ کېږو زړونه مو یو بل ته له ډېر درناوي او مینې زرې زرې وي او یو ډول نه هېرېدونکی خوږلت په کې څپې وهي.
زموږ لومړۍ ډالۍ د یو بل ستاینه او له مننې ور ها خوا په خاموشو ژبو کې پټ رضایت دی چې له پنځو حواسو وړاندې یې له روح سره تار غځولی.

۲۰۱۵ د جنوري ۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاعرانه عظمت

زه هم نوی ورغلی وم، په ښار کې هر څه راته عجيبه ښکارېدل او په محفل کې لګېدلو شمعو او څراغونو مې سترګې بربښولې. تر ټولو عجيبه راته د خلکو هغه خوښي وه چې محفل ته يې د ښار د سترشاعر د راتلو لپاره څرګندوله او په بيا بيا يې له کوچنۍ مانۍ بهر په سرو ګلونو فرش کړې لارې ته کتل.

حيران وم چې دا خلک ولې د خپل ښار دې شاعر ته دومره درناوی لري، شېبه وروسته چوپتيا خوره شوه، ټول ولاړ کسان په تعظيم ودرېدل، د هغه د ګرانښت او درناوي راز را څرګند شو.

د خلکو د يوې کړۍ په منځ کې يو ملنګ مزاجه وچ ډنګر کس مخ پر وړاندې را روان و.

هر چاته يې په موسکو شونډو کتل او لاسونه يې په خپله سينه د درناوي په دود سر په سر ايښې وو، ايله چې د هغه د درناوي او ګرانښت په راز وپوهېدم.

هغه د ښار د واکمنانو او خانانو خلاف له خلکو څو قدمه وړاندې نه بلکې په منځ کې په متينو قدمونو او شاعرانه عظمت سره را روان و. ټولو ورته د شور او چکچو پر ځای په خپلو سترګو او لاسونو د پېرزوينې ډالۍ وړاندې کولې او له ډېر درناوي چوپه خوله، خو له يو عالم خوښۍ سره زموږ په خوا را روان و.

د جنوري ۴مه ۲۰۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

معصوم زړه

هغه دومره په رنګونو او سينګار کې ډوبه وه چې زما د ليدو پر مهال يې هم د سترګو او نظر شاهين له مانه ډېر لرې د خپلې ښکلا له دنګ او رنګين غره طوافونه کول. يوازې هغه خبرې مې ورته زړه را ښکوونکې وې چې د هغې ښکلا او شخصيت مې په کې ستايلی و. دا هغه وخت نه پوهېده چې زما له ذهن او زړه نه يې پخوانی معصوم انځور په ورانېدو دی، کټ مټ لکه په کنګل کېنل شوی انځور چې د لمر له راختو سره ويلېږي.

هغې خپل ژوند د ځان لپاره بې کچې ګران کړی و ، ما غوښتل چې په خبرو کې مې يوازې سپېڅلی زړه پيدا کړي، خو هغې خپل زړه پټ کړی و ، په رنګونو کې د پټې مجسمې ننداره مې کوله، غوښتل يې يو بې الايشه او د معصوم زړه لرونکی ځوان ځان ته تسليم کړي.

زه مغروره نه وم، خو ځکه ورنه د تل لپاره همداسې روان شوم چې موږ د يوه او بل لپاره نه وو ، زما سترګې د هغې د سپېڅلي زړه او معصومې خبرې د ننداري لپاره تږې وې، خو هغه په خپل ظاهر کې ورکه وه، سترګې يې ښکلې، خو زه په کې نه ښکارېدم او ګڼ تصويرونه په کې ځلېدل.

۲۰۱۴ د نومبر ۱۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ او ښکاري

د ښکار شوې او تېپي هوسۍ لـه پـاره زورور او کمزوری ښکاري څـه تـوپیر نـه لـري، د زورور او لـوی ښکاري لـه راتـګ سره يـوازې کمزوری ښکاري خپل ښکار زورو ته پرېږدي، خو ښکار شوې هوسۍ ترهمغسې ځېرونکو پنجو او غاښونو لاندې وي. هغه يوازې پـه بـې سـاري حسرت سره د خپلو غوښو د شکولو درد زغمي او په يوه بله ښه د مرګ او ژوند ترمنځ په کشمکش کې راګير وي.

۲۰۱۵ د مارچ، ۱ نېټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیطاني جالونه

ما خپل ماشومتوب د ښار له شور ماشور او مصنوعي رڼاګانو ډېر لرې د کلي او غرونو په طبیعي غېږ کې تېر کړی، د سپوږمۍ رڼا ته مې تر لرې پرتو درو سترګې غړولې او خپله څېره مې د لومړي ځل لپاره د غرني فطرت په هنداره کې لیدلې ده.

هلته مې روح د لومړي ځل لپاره د سیند، کروندو، ویالو، چونګښنو او بادونو له شور او زوږ سره پیوند واخیست، زما غوږونه تر هر څه وړاندې د کلیوالي سوچه سندرو، د شپنو له شپېلۍ، د کوچیانو د رمو له ګونګرو او د زاڼو له کاغ او کوغ سره اشنا شول چې له هرې غریزې څپې یې سپېڅلتیا څڅېده او زه یې د یوې خاموشه سېمفوني روږدی او مین کړی وم.

خو په ځوانۍ کې له دغه جنتي نړۍ محروم شوم، د یوه تبعید شوي په څېر مې سترګې پټې کړې او چې غړولې مې د غږونو د یوه داسې ناپایه سمندر په غاړه ولاړ وم چې مصنوعي شور یې ټوله فضا په سر اخیستې وه.

په هوا کې د زرګونو راګونو او سندرو زمزمې خورې وې چې مخاطب یې نه معلومېده، لوری او تاتوبی یې نه و، دلته مصنوعي سازونه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېګانه غړونه زما پر غوړونو بد لګېدل، د هرې منظرې او انځور تر شا تور سیوري بهېدل .

په فضا کې ټول غځېدلي مزي په لوګیو ککړ وو ، د غړونو زرین سمندر په کې هره خوا لارې کولې ، د ښکلو او رنګینو غړونو دا لطافت هغسې راز او نیاز ته نه پاتې کېده او په یوه زرینه ښیښه هر څه را څرګندېدل او خاص او عامو یې ننداره کوله.

د غړونو دغه بهیر د شپې د چوپتیا پر تقدس هم داغ ایښی و ، د سپوږمۍ جلوې په کې ورکې وې، ازانګې یې د ښایښت او سپېڅلتیا تر اسمان پورې نه رسېدې، هر څه د یوه ستړي هوس په لور ښکلې بلنې ته ورته وو ؛ نوځکه خو زه ورته له شیطاني جالونو پرته بل نوم نه شم ورکولی.

۲۰۱۴ د نومبر ۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړکتون

د بهرني دفتر مدير د خپلې کاري مرکې پوښتنې پای ته ورسولې، په څوکۍ کې يې ارامه ډډه ووهله، يوه بل همکار يې خپله څوکۍ زما لور ته وڅرخوله او له مصنوعي موسکا سره يې زياته کړه.

ښاغليه! دا وې ستا د زده کړې، کاري تجربې او مهارتونو پوښتنې، اوس به دې لږ تېر ژوند ته ورشو، بيخي ماشومتوب ته دې، کېدی شي د وړکتون له يادونو او زده کړې دې څه په ياد وي، څنګه او چېرته و؟

پوښتنه يې راته عجيبه ښکاره شوه، يو کليوال هلک او وړکتون! بيا دا موضوع له کاري مرکې سره څه تړاو لري، دوی فکر کوي چې موږ هم د بهرنيانو په څېر عمر تېر کړی!

غلی وم، هغه بيا موټې کړي لاسونه تر زنه لاندې کړل او د عينکو له پاسه يې راته وکتل. ولې غلی شوی، يو څه ووايه، کله کله بايد داسې عجيبه پوښتنې هم ځواب کړې...

همغه شېبه مې ذهن د دفتر له رنګينې ماڼۍ او بيا د ښار له سترياوو او شور ماشور ډېر لرې والوت، سترګې مې پټې کړې، ماشوم شوم، په خټينو کوڅو کې د ماشومانو شور ماشور، د مرغانو چغ او چوغ، په خاورو سپېره او په لوبو بوخت همزولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما وړکتـون، زمـا د مـور غېږ وه، زمـا مـور يـوازې زمـا پـالنې، خـوښ ساتلو، نازولو او لويولو ته کار ويلی و، هغې ټوله نړۍ زما لپاره د خپـل کـور ځلـورو دېوالونـو تـه راوړې وه، هغـې خپلـې ټـولې خوښـې، هيلـې، خنداوې، نازونه، وياړونه، ستره مينه او ... ماته راکړې وو.

زما د وړکتون دروازه زما د مور غېږ وه، مـا د يـوې لـويې کلا لـه سترو دېوالونو ليدل چې وړاندې په سترو ونو کې پسرلني مرغان خپلو بچيانو ته له ځالو د الوت، لرې باغونو ته د تګ راتګ او سندرو ويلو چل ښکه ور زده کوي.

نرم بادونه د کلي د زړو او تاندو ونـو ښـانګې ښکه لـه يـو بـل سره اشنا کوي، له بن ور ها خوا د غره په لمن کې له غوړېدو ګلونو ښکه خوشبويي را ټولوي او بيا يې ښومره په مهربانۍ زما پر وړکتون پاشي.

ښـاروي، شـپانه، کوچيـان، د کلـي د جومـات منـاره، پـه بـرج ناسـتې کـوترې، د کرونـدو ښنـګ تـه روان سـيند، د ويـالو د غـاړو ويلنـي، پـه کرونـدو کـې د چونګښـو اوازونـه، د سنځلو، منهو، د رمـو د شـرنګانيو، ځوروبيـو او چينـو شـرنګا شـرنګ او وږمـې راتـه ښکـه د ماشـومتوب مهربانه سندرې وايي.

له مور پرته مې د ښومره، زړو، ځوانـانو، بوډاګـانو، تـر خپلـو هـم نـږدې پردو زما په سر د مينې او مهربـانۍ لاسونه چتر کړي، پـه يـوه درد مـې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهربانۍ زرګونه خواخوږې سترګې را اوړي او په يوه موسکا مې د زرګونو څېرو پر شونډو د خوښۍ پسرلي لمنه غوړوي.

زما وړکتون د يوې دروازې پر ځای سلګونه دروازې درلودې، په هره دروازه کې راته سلګونو غېږو ځای را کړی و، سلګونو شونډو ښکلولم او د ډاليو په باران کې به ببرته خپلې دروازې ته درېدم.

هلته د څو محدود پاڼو پر ځای د مينې او مهربانۍ زرګونه کتابونه لوستل کېدل، هلته راته سلګونو ښوونکو د خپل زړه او تندي پاڼې پرانېستې وې، زما روح ته يې نامريي روزنه او پالنه ورکوله. زما له مور پرته سلګونه نورو ميندو هم زما د روښانه راتلونکې خوبونه ليدل او د اخترونو په تمه هره ورځ د اختر په څېر وه.

بهرنۍ مې په اوږه لاس کېښود، سترګې مې وغړولې، په مخامخ لګېدلې سپينه تخته يې څو کرښې ليکلې وې او د کليوالي سيمو څو انځورونه يې کښلي وو، لاس مې يې ټينګ کړ او بيا يې په هيجاني انداز راته وويل

بس همدومره، ربښتيا دې وويل، له تا مننه، تا را وښودل چې ستاسې وړکتونونه څومره غني، لوی، ښکلي او مهربانه او زموږ څومره کوچني، تنګ او د ښکلو زندانونو په څېر دي.

۲۰۱۵ د سپټمبر ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاذب غرور

د کمزورو وزرونو خاوند ته يې وويل: ته په هوا کې تر ټولو الوتونکو د اوچت الوت حقدار يې، هېڅوک هم حق نه لري چې تر تا لوړ پرواز وکړي. هر وخت چې څوک درنه اوچت شول؛ وژل يې درته روا دي.

وزرماتي ته يې وويل: هېڅ اندېښنه مه کوه، ستا مات وزر ستا شان او دبدبه هېڅکله نه شي کمولی، د درد زغمل ستا له شان او پرتم سره نه ښايي، د وزر جوړېدو صبر ستا غرور ماتوي، که خپل مات وزر دې په بېخ کې له ځانه پرې کړې، بيا به هم د الوتونکو پاچا وې.

ښکاري ته يې وويل: صاحبه! ستا د غېشو ځلا او د ليندۍ زور د لمر روښنايي او د بادونو لوری او مسير بدلوي، ستا حق دی چې د دې ځنګل ټول الوتونکي له خپل ذوق سره سم په پوره درناوي ښکار کړې او په کبابونو يې خپل مهربانه روح تازه کړې.

دا کيسه تر اوسه هم په دې ځنګلي بڼ کې روانه ده، دلته هر چا ته خپل سيوری د خپل قد و قامت څو چنده ښکاري او د وجدان زهرجن فصل يې د کاذب غرور او ځان غوښتنې له تروو اوبو خړوبېږي.

۲۰۱۵ د اکتوبر ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تږې سترګې

راته وېې ويل:

د فکر مرغه دې ازاد پربږده، پربږده چې په ازاده هوا کې خپل وچ شوي وزرونه وغوړوي، خپلې زرينې او طلايي بڼکې د لمر په ځلا کې نورو ته ښکاره کړي، خو شاته يې په خپلو لاسونو کې قيچي، تور دامونه او ګنې لومې نيولې وې.

ماته يې ويل

د انګړ دروازه دې خلاصه پربږده، پربږده چې دا بندي ګلونه دې تازه هوا حس کړي، لارويان حيران کړي، ورمې يې په ټوله کوڅه کې خورې شي او ژبې يې په صفتونو پيل وکړي، خو خپل ګلدانونه يې په تتو ښيښي پوښونو کې ايسار کړي وو او د کور د انګړ له پاسه يې وسپنيز چتر ابښی و.

پاس اسمان ته مې وکتل، سترګې مې د لمر له رڼا ډکې کړې، ارام شوم، لکه د دښتې جل وهلی چې د يخو اوبو په چينه ور پرېوځي، غوښتل مې سترګې ورسره مخامخ کړم، تږې سترګې يې ټيټې کړم او اغوستی نقاب يې وسوځوم، خو هغه تښتي و او پلونه يې په وينو سره وو.

۲۰۱۵ د سپتمبر ۱۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واکمن تصویر

د ښار په ګڼه ګوڼه کې لیکه موټر ولاړ وو. یوه کوچني ماشوم د هېواد د څو لسیزو واکمنانو د لویو او کوچنیو رنګارنګ انځورو ګېډۍ په غېږ کې نیولې وه، دوړ یې مخ بې رنګه کړی و، په نوبت سره د هر موټر څنګ ته ور نږدې کېده او بندو ښېښو ته یې تصویرونه نیول.

ټولو به لومړی انځورونو او بیا ماشوم ته بد بد وکتل، ماشوم به هم خپل انځورونه له سترګو تېر کړل، ناهیلی به شو او بیا به یې بل موټر ته لاس اوږد کړ.

د څنګ موټر نه یوه عینکي ځوان چې کاغذونه او عریضې په ګونډو ایښې وې، د موټر ښېښه ښکته کړه، ماشوم یې په اشاره د ځان خواته را وغوښت.

د ماشوم په سپېره تندي کې خوښي وځلېده، ځوان د عکسونو بنډل دزړه له پاسه چاڼ کړ، د هېواد اوسنی واکمن تر ټولو لوی عکس یې په کې پیدا کړ، ماشوم ته یې له ښودلو پیسو یو څو زیاتې ورکړې، ماشوم په منډه روان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـوان لـومړی پـه غېـږ کـې اېښـو پـاڼو تـه وکتـل، پـه يـوه پاڼـه يـې ځـو لاسليکونه له سترګو تېر کړل او بيا يې د واکمن تصوير پـه خپـل ټـول زور ومروړه، ځېرې يې کړ او ټوټې يې له ښېښې لاندې وغورځېدلې.

موټرو حرکت وکړ، د خاورو او ګرد يـوې کمزورې څپې د ځېرې شـوي تصوير ټوټې پـه پلې لاره خورې ورکړې کړې او د لارويـانو پـه پښـو کـې ورکې شوې.

۲۰۱۵، د اکتوبر **۲۶**مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرین ځپرکي

ته په زړو ځېرو او زړو ښو راڅرګنده شوې، د زمان هرې شېبې دې د ښکلا په رنګین کتاب کې د نازونو او کرشمو لسګونه زرین ځپرکي پرانېستل، خو زه زر سترګی نه وم، د هر رنګ او ښکلا مریدي مې نه وه کړې.

زما سترګو د زمان په دې پرانستي کتاب کې یوازې یوه خوږه ژبه او یو ابدي ښایست لوستی و.

زه او سترګې مې لا د یو بل په واک کې وو، زما سترګې له اوښکو او بې ساري درد ډکې وې، خو وخت لا تر اوسه ورته د بدلېدو د هنرځپرکی نه و پرانېستی او د خپل لید دایره ورته ښه څرګنده وه.

۲۰۱۵، د اکتوبر ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوله او ماشوم

د پاچا ځانګړی استازی د خپلو وسله والو ساتونکو په دایره کې یوه کلیوال ښوونځي ته ورغی، په ښوونځي کې ورته ځانګړې تیاري نیول شوې وه، ماشومانو له خپلو باغونو د تازه ګلانو راوړې ګېډۍ ور وړاندې کولې او د هغه هر کلی یې کاوه.

استازی له سلام او نمایشي روغبړ وروسته د ښوونځي په دهلېز کې اېښي دریځ ته ورغی، په دېوالونو د سولې په اړه د ماشومانو په نازکو ګوتو لیکلې پردې او کاغذي ټوټې را ځوړندې وې، په ځیر ځیر یې ورته وکتل او خبرې یې پیل کړې.

مور ټول سولې ته اړتیا لرو، سوله ژوند دی، ښکلا ده، ساه ده، زمونږ د معظم پاچا هیله ده ، د ژوند یو بل نوم دی او... خبرې یې اوږدې شوې، ښوونکو ورته سرونه خوځول، خو له لومړۍ ځوکۍ ورته یو وچ کلک او ځلانده سترګو خاوند زده کوونکی اوچت شو ، د هغه خبرې یې پرې کړې. ښاغلیه! په دې خبرو خو زه ډېر مخکې پوهېدم، مور مې په غېږ او زانګو کې راته کړې وې، ته چې د کومې سولې خبرې کوې، هغې له ډېر پخوا نه زمونږ په زړونو کې د یوې اغلې مېلمنې په توګه ژوند درلود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو جګړه لا پاتې ده، جګړه لا هم ستاسې په خبر ښاغلو ته ښکلې ښکاري، مینه ورسره لري، په یوازیتوب او خیالونو کې یې پالي، مننه یې کوي چې دوی ته یې مقام او ستر نوم ورکړی. سوداګري پرې کوي، شپه له جګړې او ورځ له سولې سره تېروي.

ماته ښکاري چې ستا او ستا د شاهي ملګرو ذهن او زړه اوس هم په جګړه پایي، سوله مو د یوې بې وزلې سوالګرې په خبر رټلې، ستاسې دنګې ماڼۍ، جاه و جلال، سپین رنګونه، نرم لاسونه او شاهانه لباسونه د همدې جګړې له لمبو راوتلي.

تاسې ددې جګړې اور خپله بل ساتلی، نور په کې سوځي، خو تاسې یې په رڼا کې وړاندې ځئ، خپل لوری او منزل لټوئ، خپل نازولي ماشومان او مېندې ورنه لرې تښتوئ، خو موږ په کې هره شېبه سوځو. هغوی چې ستاسې د لارې خنډ ګرځي، باید په همدې اور کې وسوځي، ستاسې له مخې چپ شي، چې هسې نه یوه ورځ ستاسې په خبر د یوه ښکلي او ارام ژوند خوند وڅکي، ستاسې په خبر شاهانه ژوند پیدا کړي ، ځانته دنګه ماڼۍ جوړه کړي او له جګړې یې زړه تور شي. تاسې لا تر اوسه له خپل ځان سره سوله نه ده کړې، تاسې لا د خپل ذهن د جګړې دوزخي اور نه دی مړ کړی، د نورو مرګونې درد مو خپل نه دی ګڼلی، دا خاوره مو د مغروره پلونو پر ځای په تندي او شونډو نه ده ښکلې کړې، نو څنګه به سوله خپل پاسته لاسونه ستاسې دغاړې امېل کړي!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسې ماښيو ته چې هر سهار د رنګارنګ او تازه ګلونو ګېډۍ درځي، هغه دلته زمونږ پلرونه په خپلو اوښکو او خولو ... ماشوم غوښتل خپلې خبرې په لوړ غږ نورې هم وغځوي خو ماشوم ته د "بې ادبه!" او "سپين سترګيه!" نارو زور واخيست.

د پاچا استازي په خپل تندي روانې خولې پاکولې، ځينې ښوونکي د ښښنې په دود ورته لاس په نامه وو، خو ماشوم هسکه غاړه نيولې وه او د پاچا د استازي له مړو سترګو يې عجيبه خوند اخيست.

۲۰۱۵ د اکتوبر ۲۱مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکایت

اوښکې د مات او ځوربدلي زړه ژبه وي، په دې ژبه پوهېدل تورو او لفظونو ته اړتیا نه لري. هغوی چې ویښ زړه او وجدان لري، په پټو سترګو یې هم لوستلی شي، خو که زړه ماتی او ځوربدلی انسان د خپلو اوښکو په کنګل پخه ډډه ولګوي؛ نوخپله هم په دې رنه سمندر کې ډوبېږي.

د اوښکو دا ګران بیه مرغلرې باید د فکر او هوډ په کلک تار کې وپېیل شي. یوازې د نورو خواخوږي خپلول بریا نه ده، بریا په دې کې ده چې له دې نازک تاره ځنځیر جوړ شي، ظالم او اوښکي بهوونکی پرې کلک وتړل شي.

هغوی چې له ژونده د پېړیو تجربې لري، ټول په دې پوهېدلي چې غوره او خوندور کباب د سکروټو له پاسه د خپلو اوښکو په څاڅکو پخېږي او پرلپسې اوښکې یې د وریت والي سبب ګرځي.

۲۰۱۵ د اکتوبر ۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیله

پولیسو د ژمي په یوه ساړه ماښام دوه کسه د کوم جرم په تور په خپله ځو متره اوږده نظارت خونه کې واچول او دروازه یې پسې بنده کړه.

شپه سخته سړه او تپه تیاره وه، دواړه تورن ښه پوهېدل چې بې ګناه دي، خو له نظارت خونې یې د وتلو کومه لاره هم نشته.

یو ناهیلی شو، دور ته یې ډډه ووهله، خو بل ټوله شپه په اوږده نظارت خونه کې د کوم سوري او سوړې موندلو په لټه قدم وهلو.

هر اواز ته به ځک و او هرې چولې ته به یې په دې هیله کتل چې که د یخ نه د بچ کېدو او تېښتې کومه لاره پیدا کړي.

سهار چې د پولیسو امر دروازه پرانیسته، یوه بندي له ډېرو سړو ساه ورکړې وه او دور ته شخ پخ پروت و، خو هغه چې ټوله شپه یې د خلاصون هڅه کوله، وینه یې ګرمه وه او تر اوسه یې هم د ژوند او خلاصون په هیله قدمونه وهل.

د لمر له راختلو سره یو ژوندی سړی او بل مړی له نظارت خونې ویستل شول، د ژوندي کس په لیدو د پولیسو لاسونه لړزېدل او په یخ کې خولې پرې را ماتې وې.

۲۰۱۵ د نومبر ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپيري تفکر

د ژوند له هرې پېښې او شېبې سره عادي يا هم يو رنګ چلند او په اړه يې يو ډول فکر کول زموږ ژوند ته بدلون نه شي ورکولی، د مازديګر د لمر لوېدو شېبه هېڅکله د سهار د لمر راختلو زرينې شېبې ته نه ده ورته. په بازار کې له خپل يوه سپين ږيري دوست سره مخامخ کېدل زموږ د يوه ځوان ملګري سره د مخاخ کېدو او خبرو اترو په څېر نه دي.

د هر څه په اړه توپيري تفکر موږ خپل ژوند او نړۍ ته زيات نږدې کوي او پوهه راکوي. د ترکاڼۍ (نجارۍ) په بازار د تېرېدو پرمهال بايد د کړکۍ جوړونکي او تابوت جوړونکي له هټۍ څخه زموږ ليدنه او اخيستنه عادي او يو ډول نه وي.

د ښکلو ماڼيو لپاره د مرمر ډبرو د فابريکې تر څنګ د شناخته جوړونکي او کتيبه ليکونکي هټۍ د کاروبار او پيسو ګټلو وسيلې دي. هغوی خپل کسب ته په يوه سترګه ګوري، خو موږ بايد خپله دويمه سترګه هم فعاله کړو او پر خپلو ټولو حواسو او احساس ورته ځير شو.

چاپيريال او ټولنه د ژوند د زده کړې لپاره پرانېستی کتاب دی، لوستل يې ژوندی حس او ويښ فکر غواړي، د لويو انسانانو د بريا راز او پيغام په همدې کې نغښتی دی.

۲۰۱۵ د اپريل ۱۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپیرونه

د اختر دریمه ورځ وه، دوه ستړي ستومانه او په ګردونو لړلي کوچیان له لارې را وګرځېدل، په شنه سهار یې په تندیو د ستړیا خولې راماتې وې.

د نږدې یوه پوړیز او ساده کور دروازه یې ور ټک کړه، چای او ډوډۍ یې ترې وغوښتل، خو دروازې ته راغلي کس په بې پروایۍ بهانه ورته وکړه او منفي ځواب یې ورکړ.

ما لیدل چې له همدې کور نه هوا ته د ګرم تناره لوګي اوچتېدل او د خوندورو خوړو او پخې ډوډۍ بوی دواړو وږو لارویانو ته د کور اصلي کیسه کوله.

له دروازې ناهیلي ولاړل، د یوه بل نږدې ښکلي او نسبتا مجلل کور دروازه یې ور ټک کړه، شېبه وروسته ورته یوه کس د دېوال سیوري ته دسترخوان هوار کړ، چای، ډوډۍ او مېوه یې ورته کېښوده.

د ستړو لارویانو په تندي کې مې عجیبه رڼا او خوښي ولیده، د ارام ساه یې واخیسته، دواړه کورونه یې په بیا بیا له سترګو تېرول او له هرې مړۍ سره یې کوربه او د هغه دروازې ته د خوښۍ او مننې په انداز کتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند بېلابېلې کچې او تفاوتونه بې څه نه نه وي، شتمني او بېوزلي زموږ له زړه او نيت سره تړلې، ځينې ټول عمر زيار و زحمت وباسي، خو ژوند يې بدلون نه کوي، ژوند ترې روان وي، ځينې بيا ارام او بې زحمته عمر تېروي، خو ژوند ورپسې خپله روان وي.

هلته پوه شوم چې دا هنر يوازې په زيار او کوښښ کې نه دی، د ژوند ډېرې خوښۍ د انسان په اراده، اخلاص او نورو ته د ورکړې په صفت کې نغښتې چې موږ پرې نه پوهېږو، خو بدله يې لس چنده او سل چنده تر لاسه کوو.

۱۳۹۴ د اختر ۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې

ښوونکي مې لاس په لاس کې ټينګ کړ او راته وويل:

ځينې خبرې د شاتو په څېر خوږې وي، اوره يې، خو په خوږلت يې دومره ځان مه روږدی کوه چې يوه ورځ يې وانه ورې، نو غوږونه دې له نورو ترخو خبرو سره د نا اشنايۍ له امله په درد شي.

داسې خبرې هم شته چې د زهرو په څېر او حتی له زهرو ترخې وي، اوره يې، خو همغه شېبه يې له زړه داسې وباسه لکه هېڅ دې چې اورېدلې نه وي، دا تريخوالی ستا زړه او روح ته رېښې کوي او د وخت په تېرېدو دې له ځانه هم پردی کوي.

هغوی چې تاته يې ترخه خبره کړې، يو وخت يې درته په زرګونو خوږې خبرې هم کړې، څه وشول که نن يې بې ارادې يو څه له خولې راووتل او تا له ځانه دومره پردی کړ لکه هېڅ يې چې نه پېژنې.

ته پوه شه چې هغه په زړه کې د پښېمانۍ په سرو سکروټو اوړي را اوړي، خو هغه جرئت يې لا هم ندې موندلی چې تاته د ښښنې لپاره راشي.

ډاډمن اوسه چې دا شېبه يوه ورځ حتما را تلونکې ده.

د نومبر ۲۲مه ۲۰۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاریخي پاڼه

د کلونو پخوا خبره ده، غور نیکه مې د مرګ او ژوند په کشمکش کې را ګیر و، خو تر وروستیو سلګو وړاندې یې زما نیکه ته یو لیک ورکړ او ورته وویل: زویه! په دې پاڼه کې زما د ټولو دښمنانو نومونه لیکلي دي. که غواړې چې ارام ژوند وکړې؛ نو یو په بل پسې یې له منځه یوسه.

نیکه مې لیک له ځان سره ساتلی و، کله چې هغه هم په جګړه کې د لګېدلي ټپ له امله یوه شپه د ژوند پر وروستۍ پوله ولاړ و؛ لیک یې را واخیست، څو نور نومونه یې هم په کې زیات کړل او لیک یې زما پلار ته په چوپه خوله او لړزېدلو لاسونو تسلیم کړ.

اوس هغه لیک زما له پلار سره دی او زه یې ګورم چې هره شپه ناوخته خپلې عینکې را اخلي او نوې کرښې په کې زیاتوي. زه پوهېږم چې نن یا سبا به دغه لیک له خپل وصیت سره ماته راکوي.

اوس نو زه له عجیبه ذهني جګړې سره مخ یم، ځکه زما تصمیم عجیبه او بل ډول دی، ما پرېکړه کړې چې دغه تاریخي پاڼه له یوې مخې سپینه کړم او خپل زوی ته په کې د انسان په نوم د مینې ښکلی شعر ولیکم.

۲۰۱۴ د سپمبر ۳۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاهانه تاج

پــه کوټــه کــې لګېــدلې ډېــوه، اوښــکې، اســويلي او ســلګۍ.
مين فکر کاوه چې همدا ژوند دی او مينه به يوه شپه خامخا د دې کوټې ور ورټکوي، خو بهر د پنځلسم سپوږمۍ وړانګو، ځلېدونکو ستورو او په دره کې خپاره شپني شور ورته د طبعيت د راز او نياز په زرو ژبو ناري وهلې چې وه ګرانه !

را ووځه، ژوند هلته نه، دلته دی، د مينې لاره ستا د کوټې له مخې نه، بلکې د دې غرونو او ځنګلونو له منځه تېره شوې او د سهار له لمرځرک سره پای ته رسېږي، مينه په تاپسې نه درځي، ته به په مينه پسې ځې. مينه سوالګره نه ده چې ستا د کوټې بنده دروازه ټک ټک کړي، د هغې په سينو لاسونو کې هغه شاهانه تاج دی چې ستا لپاره يې له ځان سره راوړی.

۲۰۱۵ د دسمبر ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل کلن بوډا او دوې ورځې

سل کلن بوډا په ټول ژوند کې دوه ځله ښار ته راغلی و، لومړی ځل د برش کلن زلمی و، ښار ته په را رسېدو سره یې ولیدل چې ټول ښار تورو جنډو او د ویر سندرو په سر اخیستی، ټول ښاریان د پاچا تصویرونه له ځان سره وړي او په چیغو ژاړي.

وروسته خبر شو چې نن د هېواد محبوب پاچا مړ شوی، ټول خلک پرې خپه دي، په فضا کې د غم ساندې او سندرې خورې دي، هره خوا ویر او ماتم دی، ټول په دې هڅه کې دي که دغه په تابوت یې د ګلونو د یوې ګېډۍ ایښودلو ویاړ په نصیب شي.ددغه دبرش کلن کلیوال زلمي له سترګو هم ناڅاپه اوښکه وڅڅېده.

دویم ځل یې تازه په سل کلنۍ پښه ایښې وه، ښار ته په را رسېدو بیا هم تصادفا له عجیبه پېښې سره مخ شو، ټول خلک په خوښیو او مېلو سر وو، یوازې شاهي سرتېرو په خپلو ښېرو کې د غم او خپګان څرګندولو مصنوعي هڅه کوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوان کړوسي يې په لوړ غږ په غوږ کې ورته وويل چې پاچا مړ دی، خو په مرګ يې ټول خوشحاله دي او د هېچا په لاس کې هم د ګلونو ګېډۍ او د وير جنډې نه ښکاري. بوډا وليدل چې د ټولو په شونډو د اختر د ورځې په څېر موسکا خوره ده. په سختۍ يې بې غاښو ورۍ د خندا په دود را څرګندې شوې.

په ښار کې د پخواني پاچا د مړينې ورځ او ستر ماتم يواځې همدې بوډا ته ښه په ياد و، په دې راز او ددې دوو ورځو او دوو پېښو په توپير يوازې همدا په کلي کې لوی شوی او زوړ شوی بوډا پوهېده چې د پاچا او ولس اړيکه څومره سخته او مهمه وي او دا دوې ورځې ولې يو له بل دومره توپير لري!.

۲۰۱۵ د دسمبر ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه ورځې، اووه فریادونه

لومړۍ ورځ – لومړی فریاد – پنجشنبه

لمر راوخوت ، زرینې وړانګې یې د ګاډي له کړکیو راپرېوتې، زه په لاره روان یم، سترګې مې برېښي، یو خواته مې غر او بل خوا مې مست روان سیند دی، د لمر وړانګې په دواړو لګېږي خو هم د سیند له زرینو څپو او هم د غرونو له ښېښي کمرونو بېرته انعکاس کوي او زما په سترګو لګي.

بس شېبه په شېبه همدا راته وایي چې د نړۍ په یوه لرې کونج کې چې اوس یو څوک له خوبه راویښ شي او د لمر وړانګې دا پیغام ورکړي چې ګران یې په ډېر لرې سفر روان دی؛ نو څه به کوي؟ ایا د دې ټولو سزا ستا په غاړه نه ده؟ زه هم مخامخ لارې ته وګورم او له ځان سره یوازې "هو" ووایم.

دویمه ورځ – دویم فریاد – جمعه

له مودو وروسته د کور دروازې ته لنډ شوی یم، په ذهن کې مې ببلا ببل سوچونه د ماشومانو غوندې په ترپکو زځغلي راځغلي، کله وایم مور به څوک خبر وي، څوک به زېری ورباندې کوي؟ څه به وایي؟ په کوم ځای به مې ښکل کړي له ډېرې غوسې نه خو به په مخ څپېړه نه راکوي؟

په شونډو مې موسکا خوره شي، پښه نیولی شم او زړه نازړه دروازې شرنګولو ته لاس کړم خو ناڅاپه مې یو څوک را یاد شو، ډېره لرې یوازې ناسته ده، د ماشومې غوندې یې سترګې له اوښکو ډکې او سرې دي، راپسې خپه ده او له ډېره خپګانه غوسې اخیستې، په زړه کې پټه پټه راپسې ژاړي، لاسونه مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړاوې او پښې مې سستې شي، ځای پر ځای ودرېږم او د دروازې مخکې راته ستا مړاوې څېره وخاندي.

دربېمه ورځ – دريم فرياد – شنبه

د کور په حجره کې ويده يم، سهار وختي يو ځل بيا لمر راختلی، کړکيو ته نږدې په ولاړ و ونو کې مرغان چغېږي، د کور شا ته مو د ښوونځي د ماشومانو شور ماشور دی او په شور زورې سره په مستی مستی د ښوونځي په لور روان دي.

راته ياد شي چې زه هم يو وخت همداسې څوک وم او په دې ډله کې به مې منډې وهلې، خو هر څه پای ته رسېدلي، ډېر داسې ماشومان منډې وهي چې زما د ماشومتوب په وخت کې نه و؛ خو اوس هغوی روان دي او زه ويده يم، دروازه ټکېږي، وړوکې ورېرونه مې نارې وهي....

کاکا... کاکا پاڅه لمر راختلې!

زه هم پاڅم، سترګې وموښم، خپل ليدلی خوب بيا سترګو ته راولم، ته پرېشانه ناسته وې، زما په اړه سوچونه کوې او دوه ماشومان دې مزاحمت کوي، خو ته نه پوهېږې چې ما ته غوسه شې او که هغوی ته؟ زه هم پاڅم ته له خوبونو راووځې او ټوله کوټه ستا انځورونه ونيسي. ستا د مړاوې څېرې او خپه زړه دردونه ټوله کوټه د فرياد او خوارې درد په رنګونو وپوښي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورمه ورځ – څلورم فریاد – یکشنبه

مازدیګر دی، د سیند په غاړه له خپلو ملګرو سره ناست یم، هغوی ټول راته خبرې کوي، شعرونه وايي او د فطرت د ښکلاوو په ستاینو سر دي، خو زه په چمن کې مړاوی ناست یم، پښې مې غځولې او سیند ته یوه یوه شګه غورځوم، په روانو اوبو کې کړۍ جوړوي، وړاندې ځی او ورکېږي.

کله کله کبان هم په دغه دایرو کې را ایسار شي او په ورغورځېدلي کاڼي پسې لامبو وهي. زر مې پام شي چې زموږ د ژوند نړۍ یو څپاند سمندر ته ورته ده.

زه هم یو کب یم او د یوه سپېڅلي زړه نه په را اوچتو شویو زرینو څپو کې نغښتی یم، داسې څپې چې له ما سره روانې دي او ما له تګرونو او ګردابونو ساتي، همدا څپې په اوبو کې هم ستا د ښکلا او زړه وړمې خوروي او ما د دې لپاره هڅوي، چې یوازې ستا لپاره په مینه او ویاړ سره ژوند وکړم.

پنځمه ورځ – پنځم فریاد – دوشنبه

ماښام دی، په یوه اوچته برنډه یوازې په لمانځه ولاړ یم، هرځل ناکامه هڅه کوم چې ټول حواس، زړه او روح مې د هغو له حقیقي مالک سره ملګري کړم، خو بیا ګنې اندیښنې او یادونه رامخکې شي، زړه او روح مې له دغه سترې او لا یزاله هستۍ بل خوا وړي، خو یو څه تل راسره وي او بل خوا ته مې نه شي وړلای.

فکر کوم چې ډېر لرې د یوه سپېڅلي، دردېدلي مات خو روښانه او خواږه زړه ساتنه را دغاړې ده، پروردګار ته خپل ټول عجز او زاري وړاندې کړم، د دې توان او حوصله ورنه وغواړم چې په خپل دغه مسولیت کې مې کامیاب لره، خو ورسره په هره سجده کې دا شکرونه هم ادا کوم چې په یوه داسې پاک کور کې دې ځای راکړ، په کې اباد دې کړم او دې حد ته دې را ورسولم چې اوس مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پردې نه ګڼي، په درد کې راسره دردېږي او خندا کې راسره خوښ او په خندا وي.
بس په همدې توګه د ماښام لمونځ رانه د نورو معمولي وختونو څخه اوږدېږي.

شپږمه ورځ - شپږم فریاد – سه شنبه
له خپلې مورجانې سره ناست یم، دواړه د تېرو وختونو کیسې کوو، خو مور مې راته د ماشومتوب خبرې کوي، کله کله راته خاندي، شېبه وروسته زموږ خنداګانې زما ورینداړ ګانې اوري، په خوښۍ زموږ خواته راځي، تر څنګ مو کېني او ټول د هغې په خوا کېږي.
په همدې وخت کې زه ورنه د ځان خلاصولو هڅه کوم، له جیب نه مبایل را وباسم، روښانه یې کړم، خو بیا شبکې کار نه کوي، څپه نه لري، وړوکې وراره مې راته وایي:
کاکاجانه! طالبانو زموږ شبکې بندې کړې، زما پلار جان هم زنګ نه شي را وهلی، زه لاس اوچت کړم، له ټیو ټیو سره د صفحې په مخ لیک راځي زر یې پرانېزم، ستا لیک وي، په مینه او تلوسه یې وګورم خو زړه مې ودردېږي.
تا راته د خپل درد خبرې کړې، زړه دې یوه نوي ازمون ته پرېشانه وي، خو زه پوهېږم چې بریا به بیا هم ستا په برخه وي، زه پرېشانه شم، هغوی یو بل ته وګوري او بیا یې زما حالت په تعجب کې واچوي.
زه پوهېږم چې یو چا ته څومره اړیم او هغې هم په ټوله نړۍ کې له هر چا وړاندې خپل فریاد ما ته کړی زر له سترګو را روانه اوښکه پاکه کړم، خو دا کار مې د درد پټولو یوه ناکامه هڅه وي.

اوومه ورځ – اوم فریاد - چهار شنبه
بیا هم د مخه ښې شېبې دي، زړه مې درد نیولی، بیا د خپلې مور مخکې ولاړ یم، لاس یې ښکلوم او په یوه سفر روانېږم، دا شېبه له ما نه تاسې ښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

انځورولی شی، په تاسې ټولو به کله کله په خپل ژوند کې داسې شېبه راغلې وي چې د خپلې مورجانې مخکې ولاړ وی او مخه ښه ترې غواړی.

زه خپلې اوښکې پاکې کړم، د مور لاسونه ښکل کړم، خو په سترګو او زړه کې مې یوه نوې خوښي ځرکونه وهي، پوهېږم چې دغه ټول دردونه ستا یادونه راځخه اخلي، زه په درد کې روان یم خو دخوښۍ په لور ځم، پوهېږم چې ته مې ډېر په بې صبرۍ انتظار کوې؛ نو ځکه خو مې قدمونه ګړندي شي ، هوا ته وګورم او ستا پاک زړه ښکل کړم، زر راته څرګنده شي چې د دوو سپېڅلو زړونو تر منځ یم او دوو انسانانو د دعاګانو په وزرونو کې نغښتی.

واه! دادي را ورسېدم، اوس نو تر ټولو سخته او دردونکې شېبه ده، ځکه چې له تاسره مخامخ کېږم، رانه خپه یې او زه دې د پخلا کولو الفاظ ګورم، دا شېبه څومره رنګینه ده، کله کله وایم چې هسې نه دا هم زما د ژوند د ځینو نورو شېبو غوندې ستا یاد او یو زرین نه هېرېدونکی خوب وي.

۲۰۱۲ سپټمبر ۲۰ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه او کور ودانې

د افغانستان ملي تحريک د هېواد پال او فرهنگپال شخصيت ښاغلي (حاجي عبدالقيوم پردېس) څخه د زړه له تله مننه کوي چې د دې اثر چاپ ته يې اوږه ورکړه. ملي تحريک وياړي چې د علمي اثارو د چاپ لړۍ يې پيل کړې ده. دا لړۍ به دوام لري. موږ له ټولو درنو هېوادوالو څخه په خورا درنښت هيله کوو چې په خپل معنوي او مادي وس د کتابونو د چاپ دا لړۍ لا پسې وغځوي.

يو ځل بيا د دې اثر له ليکوال او چاپوونکي څخه د زړه له تله مننه کوو چې د دې اثر د ليکلو او چاپولو جوگه شول.

په فرهنگي مينه

د افغانستان ملي تحريک

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانستان ملي تحريک
www.melitahrik.com

د خپرونو لړ: ۵۸

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library